BONDIA® ARUBA

Diasabra 11 di Januari 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Sospechosonan E.J.D.S y Y.J.R. a haya castigo di seis y siete aña di prison incondicional pa trafico di hende den caso Quetzal

Pagina 3

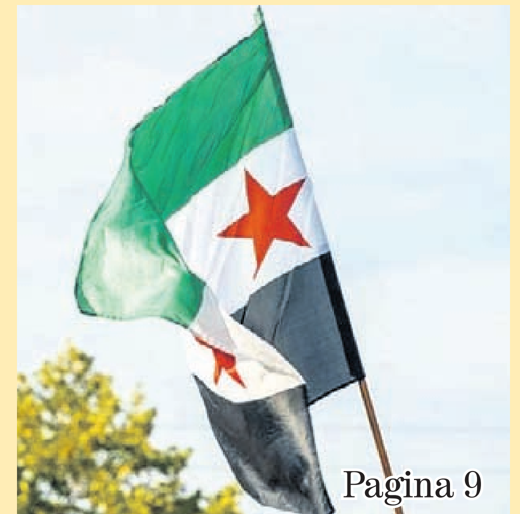
- **Post Aruba NV ta adverti contra posible estafa cu e-mail di ePost** Pagina 2
- **Invitacion ceremonia di entiero na honor di Sr. Jan Hendrik "Henny" Albert Eman riba 13 di januari 2025** Pagina 4
- **Cuerpo Policial cu dos aresto y hopi droga confisca riba diahuebs** Pagina 2

Pakete di PPV pa carnaval ta causa controversia riba rednan social

Pagina 4

Hulanda tin plannan pa eventualmente forsa solicitantenan di asilo Sirio pa regresa nan pais

Pagina 9

Venezuela: Maduro huramenta memey di protesta y rechaso internacional

Pagina 10

CPI na november a aumenta 0.1 porciento

Recientemente, Oficina Central di Estadistica a publica e Indice di Prijs di Consumo pa luna di november 2024. CPI na luna di november a registra un aumento di 0.1 porciento compara cu na october ultimo.

E CPI pa luna di November 2024 ta 109.25, loke ta representa un subida di 0.1% compara cu e indice di October 2024 (109.19).

E cambio di e CPI pa e ultimo diesdos (12) lunanan (November 2023 te cu November 2024) ta 0.8%, un caida di 0.9 punto di porcentahe (ppt) compara cu e periodo corespondiente di aña pasa (1.7%).

E promedio anual (ultimo 24 luna) di e tasa di inflacion pa e periodonan di November 2021 te cu November 2022 y November 2023 te cu November 2024 ta 1.9%, un caida di 1.8 ppt compara cu e 3.7% registra den e periodonan di November 2020 te cu November 2021 y November 2022 te cu November 2023.

Durante e luna aki, seis (6) di e diesdos (12) sectornan a registra subida di prijs. E subida cu tawata tin e mayor efecto riba e CPI a wordo registra pa e sector di "Transporte" (2.2%), causando un efecto di, 0.29 ppt. E subidanan den e sectornan restante a contribui cu un efecto di 0.20 ppt riba e CPI di November 2024.

E subidanan aki a wordo contraresta parcialmente door di principalmente caidanan den e indicenan di e sectornan di "Vivienda" (-0.8%) y "Mobilario" (1.6%) cu a contribui cu un efecto direspectivamente, -0.20 y -0.14 ppt riba e CPI di November 2024.

E caidanan den e sectornan restante a contribui cu un efecto di -0.09 ppt riba e CPI di November 2024.

E subida den e sector di "Transporte" a wordo causa principalmente door di un subida di 2.5% den e categoria "Gasto relaciona cu uso di vehiculo di transporte personal", causando un efecto di 0.20 ppt.

E caida den e sector di "Vivienda" a wordo causa door di un caida di 3.8% den e categoria "Electricidad, gas y otro combustible", causando un efecto di -0.30 ppt. E caida den e sector di "Mobilario" a wordo causa door di principalmente un caida den e categoria "Aparato pa uso domestico" (-6.2%), causando un efecto di -0.14 ppt.

Cuerpo Policial cu dos aresto y hopi droga confisca

Diahuebs ultimo, Cuerpo Policial di Aruba tabatin dos diferente incidente relaciona cu droga. Ambos a resulta den detencion y droga confisca.

E prome caso ta trata di un entrada hudicial cu Unit Narcotica a haci conhuntamente cu Team di Aresto . Na un cas na Tanki Leendert a detene e homber di inicial F.F.A.T. di 24 aña naci na Aruba.

E detencion ta relaciona cu posecion droga .

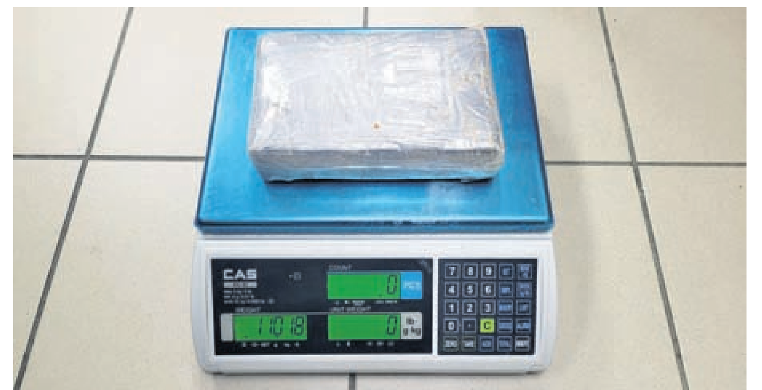
Durante listramento den dicho cas a confisca diferente tipo di droga; marihuana, xtc, lsd y cocaina.

Den e di dos caso, a detene un homber a keda deteni na aeropuerto.

Diahuebs atardi, personal di Douane durante control na aeropuerto a detene un homber cu droga den su maleta. E sospechoso a wordo hiba na e departamento di Unit Narcotica y na nan turno a cuminsa cu e investigacion.

Ta trata di e homber di inicial J.J.M. di 42 aña naci y biba na Corsou cu a purba di pasa cu cocaina den su maleta.

No ta descarta cu lo tin mas detencion den e dianan nos dilanti.

Pa ambos caso, Cuerpo Policial ta haci un apelacion pa es cu sa algo of a wak algo pa yama e tiplijn di polis cu ta 11141. Bo ta keda anonimo.

Post Aruba NV ta adverti contra posible estafa cu e-mail di ePost

Ayera riba rednan social, un usuario a comparti un e-mail cu el a ricibi pretendiendo di ta for di ePost, advertiendo otro usuarionan cu ta trata aki di un "scam", of un estafa.

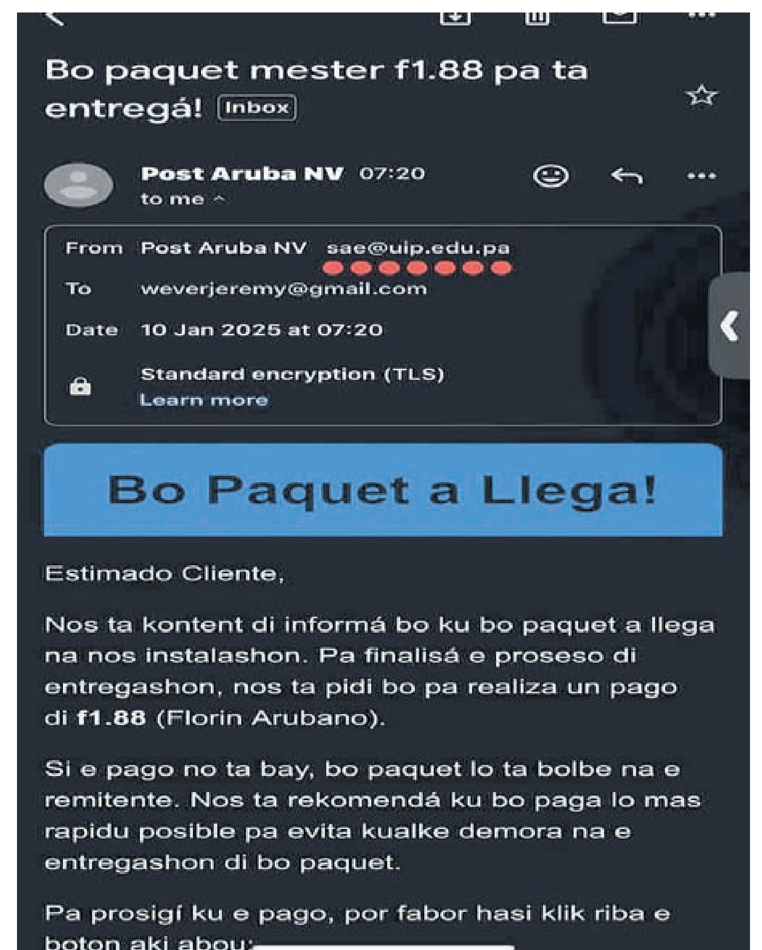
Riba e e-mail, ta aparece cu Post Aruba NV a mand'e, pero si mira e adres di e-mail, esaki no ta klop, ya cu ta aparece como sae@uip.edu.pa. E e-mail falso ta pretende di informa e usuario cu su paki a yega, y cu e mester paga Afl. 1.88 pa sigui cu e proceso. Ta adverti cu si no haci e pago, lo manda e paki back na esun cu a mand'e. Pa haci e pago, ta pidi pa click un boton riba e e-mail.

Usuarionan mesora a comenta cu for di e Papiamento malo den cual e e-mail ta skirbi por a nota cu ta algo falso y un estafa, sinembargo, e usuario cu a post e e-mail a indica cu a hacie pa adverti tur hende, cu no tur ora lo ripara di biaha cu ta trata di un estafa.

Mientras tanto, Post Aruba NV a reacciona riba su pagina di Facebook, confirmando cu ta trata di un estafa y advertiendo usuarionan pa no cay p'e.

"Estimado cliente," Post Aruba NV a skirbi. "Nos a tuma nota cu nos clientenan a ricibi un 'scam email' cu nomber di Post Aruba N.V. Nos ta pidi pa no habri e e-mail aki y delete de inmediato. En caso cu mester asistencia por semper tuma contacto cu nos na +297 528-7678."

Sospechosonan E.J.D.S y Y.J.R. a haya castigo di seis y siete aña di prison incondicional pa trafico di hende den caso Quetzal

Ayera mainta den corte, hues a dicta sentencia den caso penal Quetzal. Den e caso aki, sospechosonan Y.J.R. y E.J.D.S. ta ser acusa di contrabanda di persona, of mensensmokkel, durante e periodo di 10 pa 11 di december.

Den luna di december ultimo, a tuma luga e tratamento di e caso den corte, na unda fiscal di Ministerio Publico (OM) a pidi un castigo di prison incondicional di siete aña contra ambos sospechoso pa trafico di hende, cu a resulta den morto di cuater persona.

Den su veredicto hues a dicta cu ambos sospechoso ta ser declara culpabel di contrabanda di hende. Capitan di e boto, e sospechoso E.J.D.S. a ricibi un castigo di seis aña di prizon incondicional kitando e tempo cu el a sinta caba. E sospechoso Y.J.R., ken ta e organisador, a ricibi un castigo di siete aña di prizon incondicional kitando e tempo cu el a sinta caba.

Tabata 11 di december 2023 ora cu Wardacosta a informa, mediante un comunicado di prensa, cu a haya un notificacion di Cuerpo Policial di Aruba indicando cu personanan indocumenta a logra subi tera den e area di Vader Piet.

Dos persona a duna un declaracion na un ciudadano local splicando cu nan a tabata bin direccion Aruba den un lancha pero cu esaki lo a bolter riba lama. Mesora Wardacosta a saca unidad di tera pa bay tira un bista den e area. Na yegada na e area panort di Aruba e agentenan di Wardacosta a detecta dos curpa sin bida den lama.

A entrega e dos curpanan di hende muher sin bida na Cuerpo Policial di Aruba.

Despues di esaki Cuerpo Policial di Aruba a dirigi nan helicopter y Wardacosta tambe a dirigi su patruyanan di tera pa sigui cu e buskeda pa mira si ta encontra mas persona. Durante e buskeda dialuna durante dia, a mira un curpa mas sin bida riba lama, pero no a logra saca e curpa aki for di lama. Den oranan di anochi, helicopter di Wardacosta a saca un curpa di hende homber sin bida for di lama na parti nort di Aruba relaciona cu e caso aki.

Siguiente dia, diamars 12 di december parti mainta a bolbe haya un curpa sin bida den lama. Autoridadnan a logra saca e curpa y a entrega e na Cuerpo Policial di Aruba pa por sigui cu e investigacion. Den total a haya 4 curpa sin bida riba lama relaciona cu e caso aki.

Relaciona cu esaki UMM a cuminsa un investigacion penal di e hendenan posiblemente envolvi den e caso di mensensmokkel aki. Den luna di mei aña pasa a detene un persona cu tabata wordo sospecha di a yuda den e biahe di contrabanda den anochi di 10 pa 11 di december 2023. E investigacion a sigui y OM a detene otro persona cu tabata envolvi den e caso.

Manera e caso aki tin varios mas caminda hendenan ta tuma un decision den momento di desesperacion pa subi un lancha den speransa cu nan por yega Aruba y purba nan suerte pa un miho calidad di bida. Sinembargo, e biahe ta expone nan na peligronan hopi extremo. E botonan no ta semper adecua pa crusa lama y sa sucede cu lama ta hopi bruto. Den e caso aki, e prijs cu e personanan a paga pa e biahe tabata nan bida.

Den luna di juni 2023 tambe dos persona indocumenta a perde nan bida den lama purbando di drenta costa patras di Vader Piet, mientras cu otro tres a ser rescata. E mainta di 12 di juni personal di Fundacion Parke Nacional Aruba a bati alarma na Central di Polis cu un hende homber cu ta papia Spaño a yega na un trahado di nan, bisando cu marduga el a drenta Aruba ilegalmente y cu dos di su compañeronan ta mal pega bao baranca.

Central di Polis a manda patruya, brandweer, personal di kustwacht y ambulance na e sitio. Na e sitio en berdad patruya ta informa cu nan ta wak dos hende homber bao di e baranca, pero cu e situacion di e lama ta hopi malo y dificil pa nan mes rescata nan. Personal di helicopter di Cuerpo Policial a logra maniobra y saca e dos homber aki. Mesora e personal di helicopter a sigui busca y un poco mas panort ta wak dos curpa sin bida ta drief y basta purun preto.

Pa e helicopter di polis tabata practicamente imposibel pa saca nan. Mesora personal di bombero den bon coordinacion ta logra baha y saca e dos curpa sin bida plus e purun cu probablemente tin droga aden.

Minister di Husticia y Seguridad di Hulanda lo realisa bishita di trabao na Aruba, Boneiro y Corsou

Minister di Husticia y Seguridad di Hulanda, David van Weel lo haci un bishita di trabao na e islanan Aruba, Boneiro y Corsou cuminsa 12 di januari pa 17 di januari binidero. E meta di e bishita ta pa cera conoci cu otro y fortalece e cooperacion cu varios partner hudicial y administrativo den e parti Caribense di Reino riba tereno di mantencion di ley y seguridad.

Minister van Weel lo cuminsa su bishita di trabao na Boneiro, caminda e lo topa cu Gobernador John Soliano y e Conseho Ehecutivo. Durante e bishita e lo hiba combersacionnan cu diferente servicio hudicial, entre otro Ministerio Publico BES, Koninklijke Marechaussee, Cuerpo Policial Hulanda Caribense, Cuerpo di Bombero di Hulanda Caribense y Institucion Hudicial di Hulanda Caribense. Ademas e lo papia cu representante interino di Reino Jan Helmond y lo bishita e Centro Regional di Informacion y Experticio di Hulanda Caribense (RIEC CN).

Despues di finalisa su bishita na Boneiro e mandatario lo biaha pa Aruba. E programa di su bishita na Aruba ta inclui encuentronan cu Su Excelencia Gobernador di Aruba, prome minister demisionario, Evelyn Wever-Croes y minister di Husticia y Asuntonan Social demisionario, Rocco Tjon.

Minister van Weel lo bishita tambe e representacion di Hulanda na Oranjestad y Cuerpo Policial Aruba na unda e lo combersa cu Hefe di Polis Ramon Arnhem y haci un bishita di tereno na e cuerpo.

Ademas, e agenda ta inclui tambe un bishita na e planta di incineracion di droga y e sistema di radar. E bishitanan aki ta dirigi na haya un miho comprondemento di e enfoke local pa control di droga y seguridad maritimo.

Por ultimo e mandatario lo termina su bishita di trabao na Corsou na unda e lo bishita e Team di Samenwerking di Strafrecherche y Warda di Polis. Ademas e lo papia cu e Consul General di Merca y bishita e sinagoga historico di Corsou.

Invitacion ceremonia di entiero na honor di Sr. Jan Hendrik "Henny" Albert Eman riba 13 di januari 2025

En conexion cu fayecimento di e prome Prome Minister di Aruba, sr. Jan Hendrik "Henny" Albert Eman, riba 6 di januari 2025, Gobierno di Aruba ta invita pueblo di Aruba pa asisti na e ceremonia di entiero na honor di Sr. Eman.

E ceremonia ta bay tuma luga riba:
Fecha : Dialuna 13 di januari 2025
Ora : 10:30 AM pa 4:00 PM
Luga: Plaza Henny Eman, Oranjestad, Aruba.

Despues di e ceremonia, e entiero lo tuma lugar na Santana Protestant, Caya Ernesto Petronia, Oranjestad, Aruba.

Adres pa condolencia:
Cas di Partido AVP - Avenida Alo Tromp 56, Aruba.

Pakete di PPV pa carnaval ta causa controversia riba rednan social

Temporada di Carnaval ta andando na Aruba y memey di tur ambiente y actividad, tambe tin controversia. E aña aki, ciudadanonan a expresa malcontento cu e pakete di PPV cu SMAC a introduci pa diferente evento.

Diahuebs anochi Stichting Maneho di Aruba su Carnaval (SMAC) a organisa un actividad carnavalesco durante cual gruponan di carnaval a trek lot pa secuencia di tur e paradanan di Carnaval 71.

Temporada di carnaval ta cla pa ranca sali y diahuebs anochi Stichting Maneho di Aruba su Carnaval (SMAC) a organisa un actividad carnavalesco durante cual gruponan di carnaval a trek lot pa secuencia di tur e paradanan di Carnaval 71. Awe ta cende e mecha di Carnaval 71 cu Parada di Flambeu (Fakkel Optocht) den cual ta participa un total di nuebe grupo di carnaval.

Secuencia ta lo siguiente; grupo uno TOB Carnival Group; grupo dos Los Laga Bai Carnival Group; grupo tres Champagne Carnival Group; grupo cuater Colours Carnival Group; grupo cinco Dushi Carnival Group; grupo seis Aruba Tourist Carnival Group; grupo siete OPC Carnival Group; grupo ocho Empire Carnival Group; y grupo nuebe Royal Carnival Group.

Temporada di carnaval tambe a cuminsa cu algun malcontento den comunidad pa algun cambio cu SMAC a introduci e aña aki. Un di e cambionan aki ta cu mester paga pa wak transmision di algun evento di carnaval.

Algun tempo atras, SMAC a anuncia cu e aña aki nan a crea un pakete 'Pay Per View (PPV)' pa ciudadanonan por

tin e oportunidad di disfruta di cierto eventonan di carnaval riba television.

Te cu aworaki, Telearuba tabata transmiti tur evento di carnaval pa comunidad por disfruta di dje den comodidad di nan hogar. Pero e aña aki esaki a cambia. SMAC a introduci e pakete PPV cu ciudadanonan mester cumpra pa por disfruta di e siguiente actividadnan riba television: Eleccion di Prins y Pancho; Children and Youth Calypso & Roadmarch Contest; Eleccion di Reina Infantil y Hubenil; Eleccion di Reina Grandi y Sra. Carnaval; Festival di Tumba Infantil – Hubenil; y Festival di Tumba Aruba 53.

Antes tur e eventonan aki por a ser mira riba television a traves di Telearuba sin ningun costo. E cambio a genera reaccion di algun ciudadano den comunidad, cu a expresa nan disgusto pa e cambio aki.

Riba rednan social, algun persona a indica cu e prijs cu ta cobra pa e pakete aki ta caro, specialmente si tene na cuenta e pensionado- of instancianan di adultonan mayor, cu ta esnan cu mayoria biaha ta disfruta di e actividadnan aki via television.

Pagina oficial di SMAC a contesta e usuario aki indicando cu nan ta compronde e punto di bista di e persona, pero na mesun momento a puntra ken ta compronde pa e gastonan cu SMAC tin cu niun hende ta yuda cubri.

"Dus mester busca alternativanan pa por cubri gasto. Tur cos ta un business. Nos ta invita boso tur bin join nos den board di SMAC y haya un tiki know-how di kico e ta encera," e stichting a subraya.

Otro usuario a menciona cu esaki tambe ta afecta tur e Arubianonan cu ta biba afo cu ta gusta disfruta di e eventonan di carnaval riba television, na cual SMAC a contesta cu mester "djis paga e PPV."

Otro cambio cu a ser introduci pa e temporada aki ta relaciona cu e Caiso y Soca Monacrh Festival, cu ta ser organisa pa Stichting MUSICA. E ultimo cambio cu Stichting MUSICA a anuncia cu e aña aki ta cu ta dividi e Caiso y Soca Monarch, pues den temporada di carnaval ta bay tuma luga e Soca Monarch Festival y den luna di mei lo organisa e Caiso Monarch Festival.

Segun informacion, musiconan a critica e fechanan entre festivalnan y con esaki por afecta nan participacion den e festivalnan. Riba kalender di actividad di SMAC e festivalnan tabata poni pa tuma luga dia 7 y 8 di februari. Pa e musiconan esaki tabata mucho tras di otro y a vota pa cambia e fecha di e Caiso Monarch y separ'e for di e Soca Monarch.

Na mesun momento cu e cambio aki Stichting MUSICA kier duna Caiso mas forsa y su propio spotlight y no lag'e keda den e sombra di Soca durante temporada di carnaval y sgun indicacionnan e Caiso Monarch Festival lo tuma luga den luna di mei.

Esaki ta otro cambio cu comunidad di Aruba no a compronde mucho y hopi ciudadano a expresa nan disgusto indicando cu Caiso (conoci anteriormente como Calypso) ta un parti di e cultura y tradicion di Carnaval y e tipo di cambionan aki ta kibra un tradicion cu tin años caba cu comunidad a custuma cune y cu ta disfruta di dje.

BONDIA ARUBA
Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

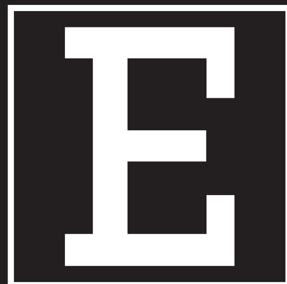
Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

Editorial

Pakico asina poco... Mucha ta nace...?

E cantidad di mucha cu ta nace na Aruba a yega na un nivel abao historico. E cifra total pa 2024 no ta conoci ainda, pero cifra pa tres cuarto di aña ta mustra cu a nace 541 mucha. Si e mesun tendencia continua, lo tin alrededor di 720 nacemento registra pa e aña. Na 2023 ainda nos a registra 856 nacemento, cu na e momento ey tambe tabata e cifra mas abao den historia reciente. E datonan publica pa Oficina Central di Estadistica (CBS) ta duna e nacementonan desde 1972, unda e aña ey mes, cu un poblacion di 58.047, un poco mas cu mitar di loke e ta actualmente, a registra 1.201 nacemento. Cu casi dos biaha e poblacion di 1972, na 2024 lo tin apenas alrededor di 60% di e cantidad di nacemento mas di 50 aña pasa. Pa ilustra e asunto un poco mas: recientemente ainda e cantidad di nacemento tabata riba 1.000 pa aña; na 2019 por ehemplo a registra 1.184, pa despues e cifra keda baha rapidamente te na e situacion di 2024 (720), mas di 450 menos cu na 2019.

Kico ta pasando realmente na nos pais? Kico ta e causa cu den e ultimo añanan aki tabatin un caida asina dramatico den nacemento? Nos no ta dedica atencion na e aspectonan tecnico di demografia, sino lo prefera di explora e situacion socio-economico cu tin un papel importante den e fenomeno aki. Esey pa un motibo obvio tambe: Aruba no ta dispone di capacidad investigativo pa un fenomeno asina. Nos ta comprende cu un institucion manera CBS ta logra cubri e trabao basico di estadistica cu nan tin, pero probablemente lo pasa hopi tempo promer cu nos mira algo mas concreto encuanto e procesonan den nos comunidad cu a conduci na esaki. Pero, esey no ta implica cu nos no tin nada pa siquiera indica unda lo mester busca e factornan cu ta contribui na e situacion, unda aparentemente un parti sustancial di pareha den edad pa forma un famia cu yiu, ta desisti, sea temporal o definitivamente, di haya yiu.

Un di e factornan cu nos ta considera di mayor peso ta e escasez di vivienda, specificamente vivienda pa famia cu yiu. Mientras e poblacion a crece considerablemente, e actividad di construccion di vivienda a baha, sigur compara por ehemplo cu e epoca di fin di añanan 90 te cu promer mitar di decada di 2000. Loke a surgi na lugar di vivienda individual, ta e construccion fuerte di apartamento. Den ultimo 5 aña pa cual nos tin cifra (2019 – 2023), por mira cu e cantidad di permiso pidi pa traha cas ta hopi mas cu pa apartamento (2290 vs 397), pero na e valor di e construccion por mira cu e cantidad di apartamento individual ta casi na e nivel di e cantidad di vivienda: Afl. 670 miyon inverti den cas, mientras apartamento ta na Afl. 543 miyon. Naturalmente cu por bin awor e pregunta: kico ta e problema pa lanta yiu den un apartamento? Nos opinion ta cu e no ta un lugar apto pa un mucha crece, sigur no si ta trata di apartamento 'den cura di hende', cu ta forma un parti sustancial di e cantidad total di apartamento. En todo caso, nos por imagina cu e falta di un lugar adecuado pa biba cu yiu, si e persona ta pensa asina tambe, ta haci cu hopi ta opta pa no tin yiu den e situacion ey.

Claro cu esaki no ta tur. Loke ta impacta tambe ta e situacion financiero, cu por varia bastante. Lo tin pareha cu hunto ta yega na un nivel aceptable pa cubri nan gastonan regular, pero lo tin hopi cu no por alcanza pa ademas cubri e gastonan di un yiu, cu tambe ta considerable. Mayoria di hende muher den e edad cu nan ta haya yiu, ta traha. Esey ta implica cu inmediatamente despues di nan periodo liber di parto, lo mester tin un of otro forma di cuido pafor di cas, o den cas si ta trata por ehemplo di famia, pa por tuma encargo di e yiu ora nan ta traha. No tur hende ta dispone di un wela o welo cu por y ta desea di asumi cuido di un yiu. Y otro facilidad, manera un creche, ta costa bastante placa. Cu un poblacion creciente di persona no naci na Aruba, e probabilidad cu no tin famia disponible pa yuda cu cuido di mucha ta mas grandi ainda. Nos ta kere cu ta bira tempo pa cuminza pensa riba amplia y structura cuido infantil hopi mihor, di tal manera cu e cuido ta mas pagable pa e grupo grandi di menos recurso, cu sigur mester traha, tin ora hasta mas cu un trabao, pa por subsisti.

Finalmente, e pregunta mas importante: pakico no tin ningun señal for di nos politiconan, cu ta pretende di ta e principal protector y defensornan di felicidad familiar, cu nan ta consciente di e asunto aki y ta contempla cuminza haci algo? Nos por mira na e cifranan di 2024 cu nos poblacion tin un crecemento natural negativo, pasobra e cantidad di fayecimento si ta na e nivel cu nos a mira ultimo añanan. Si ta considera cu esaki no ta un problema, pasobra via inmigracion di tur manera nos tin un poblacion creciente, anto lo ta bon pa bisa comunidad esey. Ta keda si e problema cu no tin ayudo adecuado pa esnan cu si ta desea di forma un famia, pero no ta mira posibilidad di realiza esaki.

Aruba e Mihor Destinacion den Caribe

Ta gana varios premio segun Tripadvisor Travelers' Choice 2024

Aruba Tourism Authority (A.T.A.) ta orguyoso di anuncia cu Aruba a wordo reconoci pa premiacion di Tripadvisor's® Travelers' Choice® 2024. E premio prestigioso aki ta honra destinacionnan cu ta ricibi evaluacionnan excepcional, consecuentemente Aruba ta bira e mihor destinacion den Caribe y e di binti cuater mihor destinacion di registro mundial riba Tripadvisor.

Como e plataforma di mas grandi di guia di biahe mundial, Tripadvisor ta basa su premionan riba feedback autentico di huespednan cu a laga evaluacion directo y honesto durante un aña completo. Esaki ta converti e reconocemento di Travelers' Choice den un seyo di excelencia confia pa destinacionnan extraordinario. "Esaki ta un celebracion di e brasa caluroso di Aruba dirigi na cada huesped, un tributo na e dedicacion di nos socionan di e industria di turismo, y un afirmacion atractivo y unico di e isla," segun Ronella Croes, CEO di A.T.A. "Nos ta sinti honra pa wordo reconoci entre companianan prestigioso, tanto regionalmente como mundialmente, y esaki ta stimula nos pa sigui ofrece experiencianan excepcional pa nos huespednan," Ronella Croes ta termina.

John Boris, Chief Growth Officer di Tripadvisor, ta felicita e isla di Aruba: "Pabien na e isla di Aruba pa cu reconocemento den Premio Travelers' Choice di Tripadvisor 2024. Travelers' Choice ta honra destinacionnan cu ta demostra un compromiso continuo den provee servicio excepcional den hospitalidad. E premio aki ta un símbolo di e impacto memorabel cu Aruba tin riba su huespednan, cu a resulta cu hopi ta esnan cu a tuma e tempo pa laga un evaluacion positivo di nan experiencia na Aruba riba plataforma di Tripadvisor. Ta importante pa menciona cu huespednan ta uza e seyo di Travelers' Choice como un guia pa descubri e mihor lugarnan pa bishita, come, y relaha. Nos ta spera cu e reconocemento aki continua na atrae hopi mas oportunidadnan pa Aruba den 2025, y pa e añanan binidero."

Un gradicimento na nos huespednan y na tur cu ta brinda servicio directo y/of indirecto na e industria di turismo. Boso contribucion ta keda uno valioso pa nos isla.

HET REGISTER VAN KREDIETINSTELLINGEN BEDOELD IN ARTIKEL 28 EERSTE LID VAN DE LANDSVERORDENING TOEZICHT KREDIETWEZEN (AB 1998 NO. 16) NAAR DE STAND PER 31 DECEMBER 2024

Kredietinstellingen die in het bezit zijn van een vergunning ex artikel 4 van de Landsverordening toezicht kredietwezen:

A. Commerciële banken
Aruba Bank N.V.
Banco di Caribe (Aruba) N.V.
Caribbean Mercantile Bank N.V.
RBC Royal Bank (Aruba) N.V.

B. Hypotheekbanken
Fundacion Cas pa Comunidad Arubano (FCCA)

C. Kredietverenigingen
Cooperativa di Ahorro y Prestamo Aruba
Coöperatieve Spaar- en Kredietvereniging Douane Aruba

D. Overige kredietinstellingen
AIB Bank N.V.
Island Finance Aruba N.V.
Mack's Total Finance V.B.A.

Instellingen die in het bezit zijn van een ontheffing ex artikel 48 derde lid van de Landsverordening toezicht kredietwezen:

A. Pawnshops
Estrella America N.V.
Compra y Venta El Triunfo N.V.

B. Finance companies
Volkskredietbank van Aruba
Qredits Microfinanciering Nederland
Bluestart Capital (Aruba) VBA
Stichting Nationaal Restauratiefonds

C. Mortgage brokers
Framo Insurances N.V.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante con skirbi nomber geografico…

Den e edicion aki di nos column tocante Papiamento, atencion pa algun problema practico cu ta surgi casi tur dia na un lugar unda ta skirbi Papiamento, manera un redaccion di corant. Ta trata di e forma con pa skirbi cierto nomber di pais o lugar den un pais, pa via di e influencia cu nos tabatin y semper lo tin for di Spaño, Hulandes y Ingles.

E lista di nomber di pais y lugar (ciudad, pueblo) y e forma di skirbi nan ta mustra un mezcla fuerte di e diferente idiomanan di cual nos ta adopta palabra mas tanto. Pa un persona cu no ta conoci cu e materia algo bastante confusivo, loke nos por scucha tambe ora hende ta busca e forma mas corecto.

Den pasado, y den cierto caso te awe, uso di nomber di pais y lugar na radioemisora local tabata domina pa e variante hispano, aunke no den tur caso. Naturalmente esaki tabata encera na promer lugar e nombernan na e paisnan di habla hispana, pero tambe por ehemplo di pais y lugar Europeo. Asina tabata usa 'Londres' y no 'London', mientras cu otro nomber den teritorio Britanico a keda manera nan ta den nan forma original, 'Birmingham' o 'Manchester'. 'Paris' semper a keda Paris, pronuncia si manera na Spaño y no Frances. Bruselas tabata e forma mas usa, unda awendia ta scucha tambe 'Brussel' cu a adopta di Hulandes. No ta parce nos corecto usa e forma Ingles (Brussels), simplemente usa sea Bruselas o Brussel. Otro nombernan den teritorio Hulandes o Belga a keda manera nan ta, por ehemplo 'Antwerpen' no ta bira 'Anveres' manera na Spaño. Den caso di e paisnan Europeo a mantene mas tanto e nombernan na Spaño: Alemania, Belgica, Hulanda, Dinamarca, Suecia, Noruega, Francia, Italia, Suiza, Spaña.

Por ripara si cu entre e generacionnan mas reciente e uso di variante deriva di Hulandes a bira mas comun, aunke ta keda zona straño pa hopi di nos pa scucha: Belgie, Duitsland, Denemarken, Frankrijk. E motibo pa mantene e forma di skirbi y pronuncia e nombernan aki manera nan ta existi desde tempo anterior na nos existencia como persona, ta pasobra ta eseynan ta cuadra cu e adhetivo cu ta coresponde cu e sustantivo. Nos ta usa: Hulandes, Belga, Frances, Aleman, Noruego, Sueco, Danes, Polaco, Suizo, etc. Den e caso di 'Belga' e Vocabulario oficial ta duna tambe 'belgicano' pero nos no ta comparti e opinion cu esey ta un forma comun usa frecuentemente.

No por ta asina, segun nos opinion, cu pa falta di conocemento nos ta haya hende cu ta recuri na e adhetivonan deriva di Hulandes, manera: "El a bay keda algun tempo na Duitsland pa e drecha su Duits." Cu tur respet, esey no ta Papiamento... Un consulta di e vocabulario oficial ta mustra cu pa hopi pais, no tur, tin e forma di skirbi nan, cu ta refleha nos uso di e forma Spaño mas tanto. Loke si merece mehoracion ta cu den cierto caso a scoge pa mencion di e variante menos usual cu na e pais referi mes no ta den uso. Ehemplo: na Costa Rica ta usa 'Costarricense' y no 'Costarriqueño'. Igualmente na Nicaragua no ta usa 'Nicaragüeño' sino 'Nicaragüense'. Ta un lastima cu te awe no a coregi esaki den e Vocabulario oficial, esey ta keda na esnan encarga cu coreccion.
Un caso particular ta paisnan manera e dos Coreanan. Den pasado tambe nos tabatin caso asina, manera e tempo cu tabata existi dos Alemania. Con pa skirbi esey? Por ehemplo: Alemania Oriental y Alemania Occidental. Y Corea anto? Mester usa 'Sur' o 'Zuid'? Mester usa 'Nort' o 'Noord'? Nos ta kere cu ta recomendable sigui e custumbernan existente, manera den e caso di 'Suramerica' y 'Surafrica'. Nos Vocabulario oficial ta duna 'Noord Korea' pero no 'Zuid Korea' pa mantene similaridad. Na Spaño ta usa 'Corea del Norte' y 'Corea del Sur', un posible alternativa cu nos sa scucha.

Nos Vocabulario conoce tambe varios uso mas di e 'noord' Hulandes banda di e 'norte' Spaño. Esaki tanto pa direccion: 'noord' y 'nort', tambe 'Noord' (e lugar o distrito), 'Noord Amerika' banda di 'Norte America'.

Cientificonan ta adverti tocante implantenan di pecho cu ta leak

(NLTimes)—Dos cientifico a adverti tocante e generacion mas nobo di implantenan silicone di pecho di "marcanan y tiponan renombra y frecuentemente usa" por rapidamente transmiti cierto moleculenan strañhero pa resto di curpa. Hende muhe mester pensa cuidadosamente tocante implantenan, segun cirujano plastico Rita Kappel y patologo Evert van der Broek.

Nan a conduci y despues publica nan investigacion den e British Journal of Cancer Research. Nan a conclui cu protesis di pecho silicone por cuminsa leak particulonan casi inmediatamente despues di implantacion.

Te awor, a solamente asumi cu implantenan mas bieu, cual tin añas den curpa, ta mustra e tipo di leak asina of loke ta yama "Sodo." Hende muhe afecta ta reporta cansancio cronico, por ehempel. Segun Kappel, p'esey no ta un solucion pa reemplasa implantenan bieu cu un mas

nobo. Segun e, sodamento ta continua cu implantenan nobo, y e efecto ta multiplica.

E cientificonan a observa tehido di siete hende muhe cu no a reporta ningun sintoma pero tabata infeliz cu nan operacion plastico di pecho entre 2018 y 2021. Nan tabata kier a kita e implantenan.

E cientificonan a mira cu moleculenan di silicone por aparece den e capsula di tehido conectivo y plama dentro di tres siman despues di implantacion. "E capsula aki, cual ta un reaccion natural di e curpa, ta forma un tipo di laag rond di e prostesis," nan a splica.

Nan ta haci yamado pa mas investigacion. "Pensa prome cu bo haci," nan ta conta candidatonan pa implante mientras tanto. "Miho cos pa haci ta no haya implante mes," Kappel a bisa.

Merca: DC ta demanda gobierno federal tocante contaminacion den Anacostia River

(AP)—District of Columbia (DC) a entrega un caso ayera contra e gobierno federal tocante contaminacion den e Anacostia River, argumentando cu el a causa "daño catastrofico" riba comunidadnan mayormente pober y minoria bibando banda di e riu.

E caso ta argumenta cu e gobierno federal, cual ta doño y ta controla e suelo di riu, a tira desperdicio toxico, metalnan pisa y kimiconan incluyendo PCB carcinogenico den e riu desde añanan 1800 y a nenga pa haci'e limpi. Pa decadas, esaki a ser trata como un dump municipal pa desperdicio industrial, riool y sushi. E contaminacion ey a afecta mas tanto comunidadnan di color.

E caso a alega cu PCBs for di e Washington Navy Yard a ser tira den e riu hunto cu kimiconan peligroso for di e Kenilworth Landfill y desperdicio kimico for di facilidadnan federal. Tambe el a culpa e gobierno federal pa no maneha e sistema di riool den e districto drechi, cual a resulta den e desperdicio di substancianan toxico y awa di riool den e riu.
E contaminacion aki a resulta den prohibicionnan pa landa y advertencia tocante

piscamento den e riu, e caso ta bisa, yamando e gobierno federal su contaminador mas grandi. DC ta demandando e gobierno federal pa paga pa e limpiesa di e riu.

E caso aki ta bin mientras DC a haci progreso den e limpiesa di e riu y ta regresando na un tempo ora residentenan tabata pisca y animalnan incluyendo e agila y cierto piscanan a prospera den dje.

Un upgrade pa e riolering di 3.29 biyon dollar, incluyendo un serie di tunnel bora bao e ciudad pa captura awa di yobida y riool, a reduci inundacionnan den e riu pa 91%, segun DC Water, e utilidad di awa den e districto. E ultimo seccion di e sistema di tunnel di Anacostia a bay online na 2023, y ta anticipa cu e sistema en general lo reduci inundacion pa 98%.

Pepco, e utilidad di e districto, tambe a yega na un acuerdo cu DC pa paga mas cu 57 miyon dollar pa descarga kimico for di nan planta di energia den e suelo, awa di suelo y posnan di awa di yobida pa decadas cu a contamina e Anacostia y otro areanan. E pagonan lo ser usa parcialmente pa limpia e riu. Otro medidanan cu e gobierno local a institui manera un tarifa riba saconan di plastic desde 2009 tambe a yuda preveni sushi den e riu, expertonan ta bisa. Asina mes, e Anacostia ta keda contamina. El a ricibi un grado fracasante pa di tres biaha den seis aña na 2023 for di un nonprofit cu ta evalua e salud di e riu basa riba su contenido di bacteria fecal y e estado di su vegetacion aquatico.

CENTRALE BANK VAN ARUBA

HET REGISTER VAN LEVEN- EN SCHADEVERZEKERAARS BEDOELD IN ARTIKEL 18 EERSTE LID VAN DE LANDSVERORDENING TOEZICHT VERZEKERINGSBEDRIJF (AB 2000 NO. 82) NAAR DE STAND PER 31 DECEMBER 2024

A. LEVENVERZEKERAARS	B. BIJZONDERE BEDRIJFSRISICOVERZEKERAARS
American Bankers Life Assurance Company of Florida Limited, Aruba Agency	Bancarib Real Insurance Aruba N.V.
Ennia Caribe Leven (Aruba) N.V.	MCB Risk Insurance N.V.
Fatum Life Aruba N.V.	Mondis Manufacturers Insurance Company N.V.
Nagico Life Insurance (Aruba) N.V.	
Pan-American Life Insurance Company of Aruba V.B.A.	
Sagicor Life Aruba N.V.	

C. SCHADEVERZEKERAARS

	Accident & health	Motor vehicle	Maritime, transport, & aviation	Fire & other property	Other indemnity
Bupa Insurance Company, Aruba Agency	•				
Elvira Verzekeringen N.V.[1]	•				•
Ennia Caribe Schade (Aruba) N.V.	•	•	•	•	•
Fatum General Insurance Aruba N.V.	•	•	•	•	•
CG United Insurance Aruba N.V.	•	•	•	•	•
NAGICO Aruba N.V.	•	•	•	•	•
Netherlands Antilles & Aruba Assurance Company (NA&A) N.V.	•	•	•	•	•
Stichting Fondo Nacional di Garantia pa Vivienda					•
The New India Assurance Co. Ltd., Aruba Branch	•	•	•	•	•

Corsou: Aquatel a keda oficialmente estableci

(CuraçaoChronicle) - Aquatel a keda oficialmente funda como un iniciativa di Utility Holding NV/Aqualectra NV. E compania a priminti di duna servicio mas accesibel compara cu otronan riba e isla.

Segun Zita Jesus-Leito, un miembro independiente di Parlamento y ex Minister di Desaroyo Economico durante e restructuracion di e Gabinete Pisas II, e establecimento di AquaTel awo ta cla. El a declara cu AquaTel su stuut a keda amienda y firma, oficialmente lansando e compania.

E creacion aki a surgi a causa di e deseo di mehora Corsou su mercado di telecomunicacion. Pa un tempo caba, tin un demanda pa servicionan di telecomunicacion miho y mas accesibel, segun Leito y otro miembronan di Parlamento a nota.
E idea aki a origina durante e Gabinete di Pisas II pero a keda revisa despues cu e coalicion entre MFK y PNP a disolve. AquaTel su mision ta di aumenta competencia y provee mas opcion pa e consumidor. MFK anteriormente a expresa cu no mester depende solamente riba companianan comercial pa servicionan esencial manera internet y telefon, mirando cu e riesgonan ta significante. Ki tempo AquaTel lo bira operacional te ainda no ta cla. Den un entrevisa cu Antilliaans Dagblad, e CEO di AquaTel Neysa Schoop-Isenia a bisa cu e proximo paso ta garantisa un licencia. E licencia aki, otorga pa RAC di Corsou, anteriormente conoci como Bureau Telecommunication, Post, and Utilities (BTPU), lo permiti AquaTel ofrece su servicionan di manera oficial.

E competencia entre AquaTel y proveedornan existente ta trece dilanti preocupacion tocante con husto e competencia lo ta. Como un compania afilia na gobierno, AquaTel lo tin bentaha manera sosten financiero of regulacionnan faboral cu companianan comercial ta falta, potencialmente strobando e mercado.

Sinembargo, AquaTel su establecimento por stimula competencia den un mercado domina pa tiki hungado, cual ta benefica e consumidornan via prijsnan abao y servicionan mehora.

Sea cu competencia keda husto of no lo depende riba oportunidadnan igual y reglanan implementa pa un regulador independiente, cual na Corsou ta RAC.

Competencia entre e entidadnan relaciona na gobierno y esnan comercial no ta algo tiki usual na otro paisnan of industrianan manera energia, telecomunicacion y transporte publico. Sinembargo, garantisa un 'level playing field' ta crucial pa preveni strobamento den mercado. E exito di AquaTel ta den fomenta competencia saludabel na Corsou y esaki lo depende grandemente riba con RAC lo regula e mercado y implementa condicionnan igual pa tur hungado.

CENTRALE BANK VAN ARUBA

HET REGISTER VAN ASSURANTIEBEMIDDELAARS BEDOELD IN ARTIKEL 21 EERSTE LID VAN HET LANDSBESLUIT TOEZICHT ASSURANTIEBEMIDDELAARS (AB 2014 NO. 6) NAAR DE STAND PER 31 DECEMBER 2024

A. Assurantiebemiddelaars in het bezit van een vergunning als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Landsbesluit toezicht assurantiebemiddelaars

Aresta Aruba N.V.	Navigator Insurance Consultants Aruba N.V.
Assurantie Service Centrum Aruba A.S.C.A. N.V.	Seguros Geerman N.V.
Boogaard Assurantiën N.V.	TIB Tromp Insurance Broker VBA
De L'Isle & Sons Insurance Brokers N.V.	Turtle Island Insurance Broker N.V.
EFS Equidad Financial Services N.V.	Verdant Insurance and Management Company Group N.V.
Framo Insurances N.V.	WeThink Solutions Consultancy V.B.A.
Jai Mahalaxmi Enterprises N.V.	Worldwide Insurance Agency N.V.
Lyder Insurance Consultants N.V.	

B. Vergunning houdende kredietinstellingen die zich op grond van artikel 2, derde lid, van het Landsbesluit toezicht assurantiebemiddelaars bij de Centrale Bank van Aruba hebben aangemeld

Aruba Bank N.V.
Banco di Caribe (Aruba) N.V.
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Fundacion Cas pa Comunidad Arubano (FCCA)
Island Finance Aruba N.V.
RBC Royal Bank (Aruba) N.V.

C. Assurantiebemiddelaars in het bezit van een ontheffing ex artikel 4, tweede lid, van de Landsverordening toezicht verzekeringsbedrijf (AB 2000 no. 82) die optreden als verzekeringsagenten

a. De volgende personen zijn in het bezit van een ontheffing om als verzekeringsagent voor Fatum Life Aruba N.V. and Fatum General Insurance Aruba N.V. op te treden:

Ms. O.J. Barret	Mr. J.A.M. Lomans
Mr. G.M. Daal	Mr. R.W. van der Meulen
Mrs. B. Franke-Trumpie	Mr. E.G. Schwengle
Mr. J.W.P.J. Kaan	Mr. R. Seraus

b. De volgende personen zijn in het bezit van een ontheffing om als verzekeringsagent voor Pan-American Life Insurance Company of Aruba V.B.A. op te treden:

Mr. I. Chai	Mrs. V.S. Malavez de los Santos-Ras
Mrs. M.I. Garcia Martinez	Mr. J.R. Martina
Mrs. L. Kelly	Ms. J.M. Villafaña-Reyes
Ms. M. Kock	

c. De volgende personen zijn in het bezit van een ontheffing om als verzekeringsagent voor Sagicor Life Aruba N.V. op te treden:

Mrs. F. Bernier Corbacho	Mrs. N.C. Marquez Hidalgo
Mr. M.L. Croes	Mr. F.C. Martina
Mrs. D.A. Dormoy	Mrs. B.S. van Loon-Kadir
Mrs. L.R. Faustin	Mrs. M.V. Peters
Mrs. O.A. Inocencia	Mrs. S.J.G. Velthuizen

D. Assurantiebemiddelaars in het bezit van een ontheffing ex artikel 4, tweede lid, van de Landsverordening toezicht verzekeringsbedrijf (AB 2000 no. 82):

Aruba Living Today N.V.

Curpa haya na Corsou ta revela incidente di trafico di droga

(CuraçaoChronicle) - E restonan di un muhe hoben a keda descubri na Sabana Hundu di Corsou anteriormente e siman aki tabata contene por lo menos 50 capsula di droga den su stoma, segun e autoridadnan local a revela.

Un di e capsulanan a kibra, cual a causa e fayecimento di e muhe en cuestion segun e investigadornan. Aunke e curpa di e victima a ser haya, te ainda no sa nada tocante su persona ni identidad ademas di su genero y test di DNA ta na caminda pa provee identificacion conclusivo.

Corsou ta sigui enfrenta caso di trafico di droga, cu incidente manera esaki presentando den corte aproximadamente cada 2 siman. Mayoria ta involucra individuonan cu ta transporta droga cu paketenan bao condicionnan fuerte y condicionnan riesgoso, cual hopi biaha ta pone nan bida den riesgo.

Autoridadnan ta usando e caso aki pa por enfatisa y conscientisa pueblo tocante e peligernan pa reafirma nan compromiso na combati operacionnan di droga riba e isla. Mas actualisacion y informacion den e caso aki ta anticipa mirando cu e ta trata di un caso delica mientras cu e investigacion ta keda progresa.

Polis di Rotterdam buscando homber den caso di agresion sexual di seis hende muhe

(NLTimes) – Polis na Rotterdam a publica potret di un homber sospecha di a agredi sexualmente seis muhe den publico den e ciudad for di mita di luna di november. Tres di e muhenan ya caba a entrega keho den e caso, y tabata pidi muhenan pa keda particularmente cauteloso specialmente den barionan central y noord.

"Ta posibel cu mas hende muhe a cay victima di e homber, pero no a raporta esaki na polis," polis a bisa diahuebs. "E incidentenan a tuma luga riba camindanan publico den e area di Rotterdam Centrum y Rotterdam Noord. E asaltonan sexual a tuma luga principalmente durante periodonan di bida nocturno druk durante orananan di anochi laat y mainta trempan."

El a ser describi como un homber di habla Hulandes entre 25 y 40 aña di edad cu tabata core bicicleta na momento di e incidentenan. E tin wowo color scur, y su wenkbrouw, cabey, mustashi y barba tambe a ser describi manera di color scur tambe. E descripcion a indica tambe cu el a ser mira bisti cu paña scur, incluyendo un jacket di North Face cu capuchon.

"Polis ta ocupa actualmente cu e investigacion. Pa esaki, nos ta revisando varios imagen di camara, papiando cu testigonan y realisando patruyanan extra cu oficialnan riba caya."
Autoridadnan a bisa cu nan tabata trahando tambe pa gara e sospechoso usando medidanan cu kisas no ta visibel pa publico.

Polis tambe ta preocupa cu por tin mas victima, y a pidi nan pa bin dilanti. Di mesun manera, cualkier testigo mester tuma contacto cu investigadornan tambe.
E asunto a ser referi brevemente den un declaracion di polis emiti den oranan laat di atardi ora cu e festividadnan di fin di aña tabata bay cuminsa. Polis e tempo ey a adverti di "un aumento di asaltonan sexual" den e dos districtonan di Rotterdam ey.

"Polis ta haci un yamada na hende muhe pa ta extra alerta den e area aki na e momentonan aki y pa yama 112 den caso di situacionnan sospechoso," autoridadnan a bisa e tempo ey.
Polis a refina nan yamada diahuebs, bisando cu tur hende mester ta alerta pa situacionnan sospechoso, sin importa e sexo. "E yamada aki a ser haci di e manera aki pasobra tur victima den e caso aki ta hende muhe".

Tarifanan di spaar na Hulanda ta sigui baha

(NLTimes) – Interes di cuentanan di spaar na Hulanda a mira un caida significativo aña pasa, segun un informe di e plataforma di comparacion financiero Geld.nl. Analista Sieto de Vries di Geld.nl a adverti cu e tarifanan probablemente lo baha mas ainda den e proximo lunanan.

Datonan di e plataforma ta mustra cu e tasa di interes mas halto pa cuentanan di spaar libremente accesibel a baha di 4% pa 3% durante e ultimo 12 lunanan. Den spring, e tasa di spaarmento promedio a surpasa brevemente 2.5%, pero for di e tempo ey el a baha te na un caminda entre 2% y 2.5%.

De Vries a atribui e bahada na reduccion di tarifa door di Banco Central Europeo (BCE). \ ECB inicialmente a aumenta e tarifanan significante pa combati inflacion halto pero gradualmente a baha nan for di memey di aña pasa. Hopi banco ta ahusta nan tarifanan di spaar pa cuadra cu e politicanan di BCE. "Ta anticipa cu BCE lo baha su tasanan di interes atrobe mas laat e luna aki, loke probablemente lo causa cu e tasanan di spaar lo baha mas," De Vries a bisa.

Sinembargo, el a señala cu e pronostico aki ta insigur. "Cu e reduccion di tasa, BCE tin como meta pa stimula e economia Europeo. Pero factornan impredecibel, manera e conflictonan na Ucrania y Gaza of e menasa di un guera comercial cu Merca, ta complica e situacion. Cualkier desaroyo repentino por pusha inflacion atras subi, forsando e tarifanan pa subi atrobe si e bahada anticipa ta materialisa ta keda pa mira," De Vries a splica.

Gabinete Hulandes tin plan pa eventualmente forsa solicitantenan di asilo Sirio bolbe nan pais

(NLTimes) – Hulanda ta planeando riba eventualmente forsa solicitantenan di asilo for di Siria pa regresa nan pais, ministerio di Asilo y Migracion a bisa RTL Nieuws. E ministerio kier sigui e ehempelnan di Alemania y Austria cu esaki. Ambos pais a anuncia recientemente cu nan ta bay revisa tur status di asilo di Sirionan atrobe.

Alemania a anuncia cu nan intencion ta pa manda tur Sirio cu no por papia Aleman of no tin trabou back pa nan pais.

"Pa ta cla: nos lo enfoca riba nan regreso", ministerio di Asilo Hulandes a bisa. E ministerio ta mirando regreso boluntario. "Nos lo yuda e Sirionan cu kier bay awor pa regresa caminda ta posibel."

Pero e ministerio a declara tambe cu mescos cu Alemania, nan lo move pa forsa hende pa bay back ora esey bira posibel.

Un "moratorio" ta vigente actualmente. No ta procesa peticion nobo pa asilo pero e solicitantenan di asilo rechasa tampoco no mester bay. Ningun Sirio a ser debolbi den e ultimo añanan pasobra e pais no tabata sigur y Hulanda a corta tur lasonan diplomatico cu e regimen di Assad.

Pero presidente Sirio, Bashar al-Assad a huy for di e pais na comienso di december, despues cu su dictadura a termina diripiente despues di un guera civil cu a dura mas di dies aña y a resulta den morto di cienmiles di hende.

Ministerio di Asilo y Migracion lo no ser permiti pa revisa e permisonan di estadia te ora cu ministerio di Asuntonan Exterior declara cu Siria of partinan di Siria ta sigur. Ademas, mester cera palabracionnan cu esnan na poder na Siria pa asina e pais tambe acepta e migrantenan cu regresa.

Partidonan di coalicion derechista den Tweede Kamer tur ta haya cu mester manda Sirionan back, aunke e tono di e politiconan ta diferencia.

Geert Wilders, e lider di e partido politico mas grandi di e pais, PVV, a tweet varios biaha cu e kier pa mas tanto Sirio regresa nan pais posibel. "Laga nan reconstrui nan propio pais," el a bisa.
VVD y NSC tambe ta sinti cu e Sirionan mester regresa nan propio pais ora e pais ta sigur y stabiel.

Pero oposicion ta sinti cu e Gabinete di derecha ta adelantando nan mes. "E situacion na Siria ainda ta hopi impredecibel. E minister di asilo Marjolein Faber y e PVV kier manda e personanan aki back instantaneamente sin ni sikiera sa si e ta sigur of no", asina miembro di parlamento di D66 Marijke Podt a duna di conoce.

D66 ta sinti cu e discusionnan ta prematuro. "Nos tur ta spera cu Siria bira un pais sigur y democratico, pero te na e momento ey, nos tin cu proteha e hendenan aki."

Actualmente tin alrededor di 150 mil Sirio ta biba na Hulanda.

Venezuela: Maduro huramenta memey di protesta y rechaso internacional

(AP) — Presidente Venezolano, Nicolas Maduro a keda huramenta ayera pa un termino nobo, extendiendo su gobernacion cada bes mas represivo den cara di protestanan renoba y rechaso di Merca y otronan cu ta kere cu el a horta eleccion aña pasa.

Palacio Legislativo Venezolano, unda el a huramenta y duna un discurso fuerte, tabatin seguridad pisa di forsanan di seguridad kende a bira e principal control di Maduro riba poder desde e eleccion altamente disputa berano ultimo.

Maduro, comparando su mes na e David di Bijbel bringando contra Goliath, a acusa su oponentenan y nan sostenedornan na Merca di purba di converti su inauguracion den un "guera mundial." El a bisa cu e fracaso di su enemigonan pa stroba su inauguracion pa un di tres termino di seis aña tabata "un gran victoria" pa paz y soberania nacional di Venezuela.

"Mi no a ser haci presidente pa e gobierno di Merca ni pa e gobiernonan pro-imperialista di Latino America," el a bisa, despues cu a bistie den e colornan cora, geel y blauw di bandera Venezolano. "Mi ta bin for di pueblo, mi ta di pueblo y mi poder ta emana for di hi historia y for di pueblo. Y na pueblo mi ta debe henter mi bida, curpa y alma."

Television estatal a bisa cu 10 hefe di estado tabata presente. Pero hopi mas gobierno rond mundo a rechasa su declaracionnan di victoria, pundando na evidencia valida pa observadornan di eleccion cu su oponente, Edmundo Gonzalez, a gana eleccion.

Pa subraya e isolacion creciente di Maduro, Merca, Canada, Reino Uni y Union Europeo a anuncia un ronda coordina di sancion nobo ayera riba mas di 20 oficial, acusando nan di mina democracia Venezolano. Nan ta inclui huesnan leal den Corte Supremo, autoridadnan electoral, cabesante di compania petrolero estatal, y ministernan di gabinete.

Administracion Mericano di Joe Biden, citando e "emergencia humanitario severo" di Venezuela, tambe a extende cu 10 luna un permiso special permitiendo 600mil migrante Venezolano keda na Merca. Tambe a aumenta na $25 miyon e recompensa anuncia anteriormente pa aresto di Maduro y minister di Interior, Diosdado Cabello pa enfrenta cargo di trafico di droga na Merca, y a pone un recompensa di $15 miyon riba minister di Defensa, Vladimir Padrino.

E alegria entre esnan cercano na gobierno den downtown Caracas ayera tabata un contraste cu e centenares di Venezolano cu a subi caya diahuebs pa protesta Maduro. E protesta tabata relativamente trankil, pero despues cu el a termina, a detene brevemente legislador Maria Corina Machado – e forsa di impulso tras di loke ta resta di oposicion Venezolano – na momento cu forsanan di seguridad a intercepta su convoy di motorcycle.

Un ora despues, mientras condena internacional a keda yega, el a aparece riba un video di 20 seconde publica pa gobierno, bisando cu el a laga su tas cay. "Mi ta safe," el a bisa den e video. "Venezuela ta bay ta liber." Sostenedornan di Maduro a rechasa cu a aresta Machado, acusando oponentenan di Maduro di plama fake news pa genera un crisis internacional.

Entre esnan presenciando inauguracion di Maduro tabata Daniel Ortega di Nicaragua y Miguel Diaz-Canel di Cuba. Pero varios aliado di Maduro a keda cas, incluyendo presidente Colombiano, Gustavo Petro.

Edmundo Gonzalez, kende ta den exilio na Spaña desde september, a priminti di desafia un orden di aresto y bolbe Venezuela diabierna pa huramenta pa e presidencia su mes. Maduro a duna un orden pa cera espacio aereo Venezolano pa trafico comercial y su frontera cu Colombia pa 72 ora.

Panama: Presidente den combersacion priva ta menasa di hiba Trump Conseho di Seguridad di ONU

(politico) — Presidente Panameño, Jose Mulino a bisa di manera priva e siman aki cu su presidente electo Donald Trump continua menasando su pais, e por hiba e asunto na Conseho di Seguridad di Nacionnan Uni, segun ex-presidente Panameño, Ernesto Balladares.

Pero Mulino a bisa cu e ta wardando te ora Trump asumi su cargo pa evalua si e ta bay sigui cu e asunto, segun Balladares.

Balladares a bisa cu Mulino a haci e comentarionan na dje durante un reunion diaranson na palacio presidencial Panameño, unda lidernan Latino Americano a reuni cu lider di oposicion Venezolano, Edmundo Gonzalez. Mulino no a specifica ningun otro accion cu e lo por tuma, segun Balladares.
E comentarionan diaranson a yega un dia despues cu Trump a nenga di descarta e uso di forsa militar pa tuma back e Canal di Panama, cual Merca a cede na Panama un kwart di siglo atras.

Ni team di transicion di Trump ni vocero di Mulino, Astrid Salazar, a responde inmediatamente na solicitud pa comentario.

Corte Supremo por laga Merca prohibi TikTok cu e excepcion si e ser bendi

(AP)—E Corte Supremo Mericano probablemente lo mantene e ley cu lo prohibi TikTok, cu mayoria di husticianan aparentemente tumando serio e riesgonan di seguridad nacional presenta pa e app popular di ken su compania mayor ta basa na China.

Gobierno Mericano ta bisa cu autoridadnan Chines por forsa e compania pa entre data sensitivo riba su base masivo di usuarionan Mericano of influencia e plamamento di informacion riba e plataforma via su algoritmo propietario.

TikTok ta bisa cu e preocupacionnan ey ta exagera y e ley mester ser rechasa pasobra e ta viola e First Amendment. E ley lo prohibi TikTok na Merca, cu e excepcion si esaki ser bendi for di su compania mayor Chines.

E medida lo tuma efecto dia 19 di januari, e dia prome cu e termino nobo cuminsa pa presidente-electo Donald Trump, ken tin 14.7 miyon siguidornan riba e plataforma. E Republicano ta bisa cu e kier "salba TikTok."

TikTok ta prohibi?

Awor no, pero e app di comparti video por cera dentro di dos siman si e Corte Supremo mantene e ley vigor, segun e abogado di e app. Congreso a pasa e medida cu sosten bipartisano, y presidente Joe Biden, un Democrata, a firm'e den ley na April.

Abogadonan di TikTok a desafia e ley den corte, uni pa usuarionan y influencers cu ta bisa cu un prohibicion lo kita trabao for di nan. TikTok

ta bisa cu preocupacionnan di seguridad nacional ta basa riba informacion incorecto y hipotetico.

Pero un panel unanimo den e corte di apelacion, forma pa huesnan apunta pa presidentenan Republicano y Democrata, a mantene e ley.

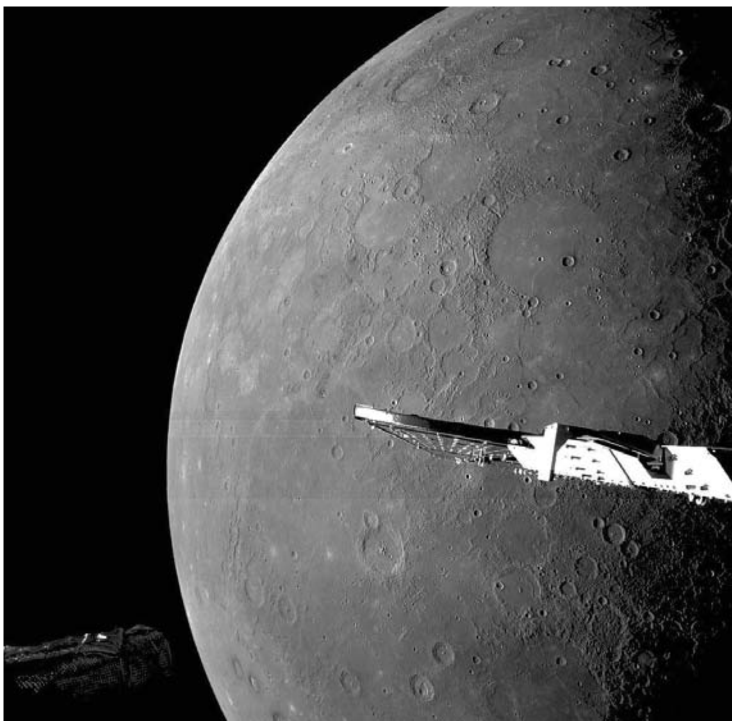
Ki ora e Corte Supremo lo tuma decision?

E corte normalmente ta tuma algun luna pa dicidi riba casonan, pero e huesnan por tuma accion riba e caso aki dentro di par dia, cual ta extremamente lihe pa standardnan di corte. Abogadonan di TikTok kier pa e huesnan interveni prome cu e ley tuma efecto dia 19 di januari, bisando cu hasta un ciere di un luna lo causa e app pa perde un tercer di su usuario Mericano y ganashi significante di aviso.

Pero durante e argumentonan oral, huesnan conservativo y liberal a parce mas receptivo na e argumentonan di gobierno cu e peligro tabata real y e efecto mas grandi di e ley ta riba e compania mayor ByteDance, un corporacion den exterior sin garantia di e First Amendment.

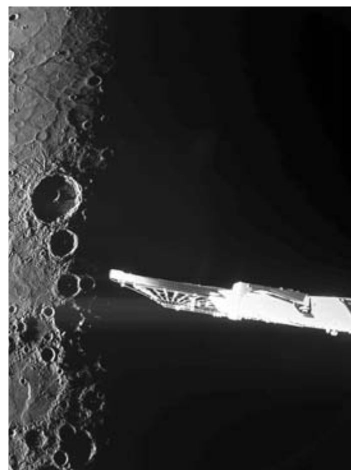
E huesnan, mas notable Neil Gorsuch, aunke tabatin preguntanan dificil for di e gobierno tocante con e ley por afecta discurso liber di hende cu ta publica videonan riba e app, y si e gobierno por tin e derecho di preveni e plamamento di desinformacion.

Nave espacial ta bula cerca di e polo norte di Mercurio y ta tuma imagennan increible di e planeta

(AP)—Un nave espacial a tuma y debolbe algun di e miho potretnan te awor di e polo norte di e planeta Mercurio.

E explorador robotico Europeo y Hapones tabata bula 295 kilometer riba e banda scur di e planeta prome cu el a pasa directamente riba e

polo norte. E Agencia Espacial Europeo a publica algun imagen increible diahuebs, mustrando e aparente kraternan riba e planeta mas cerca di solo y esun mas chikito di e sistema solar.

Camaranan riba e nave espacial tambe a captura planes volcanico den bisindario di e krater mas grandi riba Mercurio, cual tin un langura di

1,500 kilometer. Esaki ta e di seis y ultimo buelo riba Mercurio pa e aeronave BepiColombo desde cu esaki a ser lansa na 2018. E maniobra ta pone e aeronave riba curso pa drenta orbito rond Mercurio na fin di otro aña. E aeronave tin dos orbito, un pa Europa y e otro pa Hapon, cu lo circula e polonan di varios planeta.

E aeronave ta nombra pa e difunto Guiseppe (Bepi) Colombo, un matematico Italiano di e siglo 20 cu a contribui na e mision Mariner 10 di NASA pa Mercurio den añanan 1970 y, dos decada despues, na e proyecto di satelite di e Agencia Espacial Italiano cu a bula riba e shuttlenan espacial Mericano.

CENTRALE BANK VAN ARUBA

HET REGISTER VAN EFFECTENBEMIDDELAARS, VERMOGENBEHEERDERS, BELEGGINGSINSTELLINGEN, BEHEERDERS EN HOUDERS VAN EFFECTENBEURZEN BEDOELD IN ARTIKEL 14 EERSTE LID VAN DE LANDSVERORDENING TOEZICHT EFFECTENVERKEER (AB 2016 NO. 53) NAAR DE STAND PER 31 DECEMBER 2024

Kredietinstellingen en verzekeraars die zich bij de Centrale Bank van Aruba hebben gemeld ingevolge artikel 10, tweede lid, van de Landsverordening toezicht effectenverkeer:

A. Kredietinstellingen

Aruba Bank N.V.
Banco di Caribe (Aruba) N.V.
Caribbean Mercantile Bank N.V.

CENTRALE BANK VAN ARUBA

BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 18 lid 3 van de Landsverordening toezicht trustkantoren (AB 2009 no. 13) (Ltt) deelt de Centrale Bank van Aruba hierbij mede dat - wegens de beeindiging van de trustactiviteiten van AMTR N.Y. - zij op 15 november 2024 de aan AMTR N.V. verleende vergunning ex artikel 2 lid 1 van de Ltt heeft ingetrokken en dat deze intrekking ingevolge artikel 18 lid 3 van de Ltt op 28 december 2024 van kracht is geworden.

Oranjestad, 10 januari 2025

Alec Baldwin ta demanda pa persecucion malicioso despues cu hues ta retira caso den su contra

(AP) - Actor Alec Baldwin a entrega un demanda civil pa persecucion malicioso y violacionnan di derechonan civil den e tiro fatal di cinematografo riba set di grabacion pa e pelicula "Rust."

E demanda entrega diahuebs na corte di districto na Santa Fe, unda un hues den juli a retira e caso di homicidio involuntario contra Baldwin den e fayecimento di cinemtografo Halyna Hutchins.

Baldwin tambe ta acusa difamacion den e demanda, bisando cu e fiscalnan y investigadornan intencionalmente a maneha incorectamente evidencia mientras nan tabata persigui e caso.

E acusadonan nombra den e demanda ta fiscal special Kari Morrissey y Santa Fe District Attorney Mary Carmack-Altwies, conhuntamente cu 3 investigador for di Santa Fe County su cuerpo policial y e directiva di comisario.

"E acusadonan a busca tur manera pa culpa Baldwin pa e actonan y negligencia di otronan, sin importa e evidencia of ley," e demanda ta acusa. Tambe e ta bisa cu fiscalnan y investigadornan a bay contra Baldwin pa ganashi politico of financiero.

Hutchins a fayece como despues di a ricibi su heridanan durante practica pa e pelicula den october 2021 net pafo di Santa Fe, New Mexico. Baldwin, ken tabata e actor principal, a apunta un arma di candela contra Hutchins ora cu esaki a dispara, causando e fayecimento di Hutchins y heridando e director Joel Souza. Baldwin a bisa cu e no a primi pa los tiro.

Baldwin su huicio a keda stroba pa revelacionnan cu e municion a ser hiba na Santa Fe su departamento di polis den maart pa un homber ken a bisa cu esaki por ta relaciona na e asesinato di Hutchins.

Fiscalnan a bisa cu nan a declara cu e municion no tabata relaciona ni importante pa e caso, mientras cu Baldwin su abogadonan ta bisa cu e investigadornan a "dera" e evidencia den un caso separa y a entrega un mocion exitoso pa retira esaki.

Morrissey a bisa cu el a haya sa mas cu un aña atras cu Baldwin tabatin un demanda bao consideracion.

"Den october di 2023 e ekipo di fiscal a haya sa cu Mr. Baldwin tabatin e intencion di entrega un demanda civil," el a conta The Associated Press. "Nos ta prepara pa nos dia den corte."

Carmack-Altwies y Santa Fe su departamento di polis no a responde inmediatamente na peticion pa comentario. Baldwin su demanda ta argumenta cu e fiscalnan no mester tin inmunidad den nan rolnan oficial. E procurador general di e estado a nenga persigui un apelacion na e retiro di e caso, causando cu esaki a keda completamente cera den December.

Por separa, e tiro involuntario a causa un condena na un huicio aña pasa contra e supervisor di arma di candela Hannah Gutierrez-Reed. E ta cumpliendo un condena maximo di 1 aña y mey na prizon di estado.

E demanda di Baldwin tambe ta critica un fiscal special cu inicialmente a monitor e investigacion, mientras cu e tabata pidi dañonan no specifica, compensacion di dañonan, cubri e gasto di abogadonan y interes.

E ta agrega na un cantidad di litigacion post-huicio, aunke Baldwin a bolbe na presentacionnan comico riba "Saturday Night Live" cu plan na caminda pa un show di television cu su casa Hilaria y nan 7 yiu.

E mayornan y ruman chikito di Hutchins a demanda Baldwin y otro productornan di Rust den corte di estado di New Mexico. Un acuerdo a ser yega den demanda di Hutchins su viudo y yiu homber.

Secuencia di banda pa prefinals di Aruba Caiso & Soca Monarch 2025

Prefinals lo tuma lugar dia 14, 15 y 16 di januari 2025 na Centro di Bario Brazil

Un total di 18 banda a inscribi pa Aruba Caiso & Soca Monarch 2025. ACSM2025 Prefinals lo tuma lugar riba diamars 14 di januari, diaranson 15 di januari y diahuebs 16 di januari na Centro di Bario Brazil.

Stichting Musica ta sumamente satisfecho cu e cantidad di banda y artista cu a inscribi y ta anticipa cu un variacion grandi di produccion den genero di Soca lo wordo presenta. E Prefinals lo conta cu participacion di ambos veterano y "rookies".

E organisacion ta gradici e bandanan cu tey tur aña pa sostene y participa na e festival. Tambe, ta yama bonbini na artistanan nobo y esnan cu tin algun tempo sin participa na e festival. Cada banda y artista tin nan mesun zjeito y sonido, y netamente esaki ta loke ta haci e festival aki na Aruba asina dushi; na final di dia lo tin un ritmo y estilo di Soca pa cada ken su gusto, sea si esaki ta trece nostalgia cu un carisma di e "Roadmarch" di algun decada atras of ta energetico y cu un sonido cu inspiracion internacional.

Den palabra di e presidente di Stichting Musica, sra. Edwina Werleman: "May the best one win!"

Durante un anochi masha placentero na TRYP by Wyndham, e Band Leaders y artistanan presente a disfruta di un Soca Tryp cocktail y a trek lot pa dicta e secuencia den cual e bandanan lo bay.

Prefinals Dia 1 – diamars 14 di januari
#1 - THE GANG
#2 - SHINE MUSIC
#3 - DLS
#4 - SUONA
#5 - OREO
#6 - IMPAK 4PLAY

Prefinals Dia 2 – diaranson 15 di januari
#1 - PHENOMENON
#2 - GOOD TIMES
#3 - BULERIA
#4 - AZUCAR
#5 - 'N FUZION
#6 - DURO

Prefinals Dia 3 – diahuebs 16 di januari
#1 - YX3M
#2 - HOT ONES BAND
#3 - GROOVE MASTERS
#4 - D'ISLANDERZ
#5 - TSUNAMI
#6 - ZETA BAND

Stichting Musica ta gradici SETAR NV pa su aporte y tambe Aruba Tourism Authority, Aruba Airport Authority, Chill y Elite Productions & Entertainment pa nan sosten.

Henter pueblo di Aruba ta invita pa atende e Prefinals otro siman na Centro di Bario Brazil pa asina cuminsa los e cintura y e heupnan mientras ta disfruta di nos talentonan musical.

Cubs ta acepta un contract di 5 miyon dollar y 1 aña cu RHP Colin Rea

(AP) - Chicago Cubs y Colin Rea a yega un acuerdo cu a resulta den un contract di 5 miyon dollar y 1 aña, reuniendo e hungado cu manager Craig Counsell.

Un persona cu conocemento directo di e negociacionnan a confirma e acuerdo na AP diabierna, bao condicion di keda anonimo pa motibo cu e ekipo no a anuncia e trato ainda.

E hungado di 34 aña, Rea, a participa 1 biaha cu Milwaukee den 2021 y despues a pitch na Hapon durante e temporada di 2022 prome cu el a regresa Brewers. E tabatin un recor di 12-6 cu un ERA di 4.29 durante 27 start pa NL Central Champions aña pasa.

Counsell a maneha Milwaukee pa 9 aña prome cu el a ser contrata pa Chicago den november di 2023.

Rea ta duna Counsell y Chicago otro brasa versatil pa nan ekipo di pitcher. Cubs tin Justin Steele, Shota Imanaga, Jameson Taillon y Matthew Boyd pa nan rotacion principal, sinembargo Rea por pusha Javier Assad na e di 5 posicion.

Rea a bira un agente liber ora cu Milwaukee a rechasa su opcion di 5.5 miyon den su contract di november. E nativo di Iowa a ser paga un suma di compra di 1 miyon dollar.

Rea a keda scogi pa San Diego den e di 12 ronda di scogencia durante e 2011 Amateur Draft for di Indiana State University. El a haci su debut den liga grandi cu Padres den aña 2015.

El a picha pa Cubs durante e temorada di 2020, cu 1-1 y ERA di 5.79 den 9 diferente wega, incluyendo 2 start.

Fanaticonan di Yankee cu a interferi Mookie Betts durante World Series tin entrada prohibi di tur wega di MLB

(AP) - Major League Baseball a prohibi entrada di 2 fanatico cu a interferi cu Los Angeles Dodgers su 'outfielder' Mookie Betts durante un wega di World Series na Yankee Stadium na tur veld di liga grandi.

MLB a manda un carta na Austin Capobianco y John P. Hansen e siman aki informando nan di e decision.

"Dia 29 di october den 2024 durante wega 4 di World Series na Yankee Stadium, bo a interferi cu e wega pa medio di intencionalmente y cu forsa gara un hungado. Bo conducta a posee un riesgo serio na e salud y seguridad di e hungado y a surpasa e linea di comportamento aceptabel di un fanatico," e carta a bisa, e contenido cual prome a keda reporta pa New york Post y despues a keda obteni pa The Associated Press.

"Basa riba bo conducta, Major League Baseball lo prohibi bo persona indefinidamente for di tur stadion di MLB, oficina y otro facilidadnan," e cartaa bisa. "Tambe di e manera aki bo ta prohibi di atende cualkier evento cu sponsor of asociacion cu MLB. Por fabor sea conscientisa cu si bo ser mira na cualkier evento of propiedad di MLB, lo bo ser saca for di e sitio y ta den riesgo di detencion pa violacion di e prohibicion."

MLB anteriormente a duna prohibicion den henter e liga pa fanaticonan cu subi veld of menasa personal di Baseball. Un fanatico cu a acerca Atlanta Braves su Ronald Acuña Jr. na Colorado Coors Field den 2023 a ricibi un prohibicion similar.

Capobianco y Hansen a ser saca for di e wega dia 29 di october y a ser prohibi di atende e wega 5 e siguiente anochi.

Betts a bula na e muraya den teritorio 'foul' y a catch Gleyber Torres su 'popfly' den e prome inning, sinembargo un fanatico den e prome fila a gara Betts su glove cu ambos man y a saca e bala. Otro fanatico a gara Betts su man.

Pelicans ta suspende Zion Williamson pa 1 wega a causa di violacion di politica di ekipo

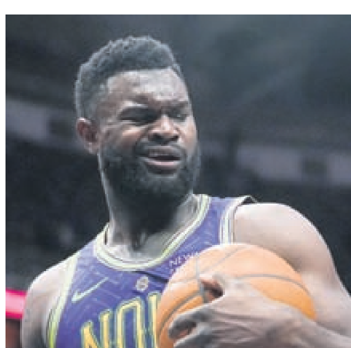
(AP) - New Orleans Pelicans a suspende Zion Williamson pa wega di diabierna contra Philadelphia pa violacion di politica di ekipo.

Williamson tabata laat na varios training y vuelo di Pelicans, cual a causa e suspension aki. "Tabatin varios ocasion cu a termina den esaki y esey ta con nos a tuma e decision," coach Willie Green a bisa prome cu e wega contra 76ers.

Williamson tin tempo sinta a causa di varios herida pa mas wega di loke el a hunga desde cu el a ser scogi for di Duke den 2019. El a participa den solamente 7 di New Orleans su 38 wega e temporada aki. Pelicans a bay 2-5 den e wegaan aki y 5-26 den e weganan sin dje.

E hoben di 24 aña a haci un declaracion di despensa na e doño di e ekipo Gayle Benson y henter e organisacion pa su comportamento, "Mi ta tuma responsabilidad completo pa e suspension aki," el a bisa. "Mi a traha sumamente duro den rehabilitacion pa mi bira saludabel pa por duna di mi parti den e ekipo aki. No tin excusa pa yega laat na actividadnan di e ekipo. Mi a pidi despensa na Sra. Benson y mi ekipo y coachnan y tambe mi debe un disculpa na e fanaticonan. Mi por y lo haci un miho trabao como miembro di ekipo y miembro di e organisacion aki.

Williamson a demostra otro bista di su talento cu un 'monster dunk' diamars contra Minnesota.

Williamson simbolicamente a anuncia su regreso for di un ausencia di 27 wega causa pa un lesion. A descarta Williamson pa e wega contra Portland pa descansa y awo lo perde 2 wega tras di otro cu su ausencia contra Sixers.

Pelicans lo hunga atrobe diadomingo na Boston.

"E suspension di wega aki ta un resultado di no cumpli cu e standard di nos ekipo. Su dedicacion na e organisacion aki ta di gran importancia pa nos y pa su persona," vice presidente ehecutivo di Pelicans, David Griffin, a comenta. "El a tuma responsabilidad pa su actonan y a reafirma e compromiso aki na e ekipo awe. Mi tin tur tipo di confiansa cu e lo sigui evoluciona di manera positivo riba y fuera di veld."

Pelicans tambe lo hunga diabierna sin hungado Herb Jones. Jones tin un lesion na su schouder cu lo laga su persona sinta pa un tempo indefini.

Jones a ricibi un MRI diahuebs despues di diaranson su perdida contra Portland. Jones tambe a perde 1 wega anteriormente e temporada aki a causa di un lesion na e mesun schouder prome cu el a regresa dia 5 di december y a hunga 16 wega consecutivo.

Jones a hunga den 20 di New Orleans su 38 wega e temporada aki, cu un averahe di 10.3 punto, 3.3 asistencia y 1.9 'steal' den 32.4 minuut pa cada wega.

Hefe Britanico di politica den exterior ta bisa cu Trump tin rason pa urgi mas fondo militar for di NATO

(AP)—Seguridad Europeo "ta hopi vulnerable" y presidente-electo Donald Trump tin rason pa bisa cu nacionnan miembro di NATO mester aumenta nan fondo militar, segun top diplomaat Britanico a bisa diahuebs.

Secretario di Asunto Exterior David Lammy a bisa cu e "paz despues di Guera Friu a caba."

"Donald Trump y JD Vance simplemente tin rason ora nan bisa cu Europa mester haci mas pa defende nan mesun continente. No tin sentido pa pretende cu no mirando Rusia riba marcha," Lammy a bisa durante un discurso na Londres, cuminsando cu e acercamento di e gobierno centro-iskierdista riba politica den exterior, cual el a yama "realismo progresivo."

Lammy a bisa cu frecuentemente hende sa puntr'e ki ora asuntonan global lo debolbe na normalidad, y "mi pregunta ta cu esey no ta posible. E futuro di e seguridad di Europa ta hopi vulnerable."

Trump tin añas ta expresa skepticismo tocante NATO, cuestionando publicamente e valor di e aliansa cu a defini politica Mericano den exterior pa decadas y a menasa di no defende miembronan cu no ta logra cumpli cu nan metanan di financiamento pa defensa.

E siman aki Trump a bisa cu paisnan di NATO mester gasta al menos 5% di nan GDP riba defensa, un aumento for di e 2% actualmente. El a bisa cu e no lo descarta usa forsa militar pa tuma control di Groenlandia, un teritorio autonomo di miembro Dinamarca.

Britania ta gasta 2.3% di nan GDP riba defensa y ta bisa cu esaki lo aumenta pa 2.5%. Lammy a bisa cu mientras e impredicibilidad di Trump y "intensidad di rhetorica" tabata parti di su estilo signatura, "nos por ser guia no completamente pa e rhetorica y lenguahe, pero pa (su) accion como presidente."

El a bisa cu e no ta kere Trump lo tuma Groenlandia, y a nota cu preocupacionnan pa e futuro di NATO a aumenta durante e prome termino di Trump. Lammy a papia tocante su amistad cu Vance, e vice presidente-electo, y tabata un figura importante den e esfuersonan di e gobierno Britanico pa crea un bon relacion cu e circulo di Trump.

Eseynan a ser socava pa aliado di Trump, Elon Musk, ken a manda un cantidad di tweet den e ultimo dianan atacando prome minister Keir Starmer y demandando pa su reemplaso y encarcelacion.

Lammy a bisa cu e tin "preocupacionnan tocante algun cos cu mi a mira," for di Musk. Pero el a bisa cu oficialnan Britanico no a puntra Trump of miembronan di su administracion pa calma e CEO di X y Tesla. "Mi no ta consciente cu Elon Musk a ser menciona" den discusionnan cu e equipo di Trump, el a bisa, notando cu e rol di Musk den e administracion como un czar di eficiencia ta enfoca riba asuntonan domestico.

Pakistan International Airlines ta resumi cu vuelonan directo pa Europa despues cu UE a relaha prohibicion

(AP)— Pakistan International Airlines a resumi cu vuelonan directo pa Europa ayera despues di un decision pa e agencia di seguridad di aviacion di Union Europeo pa relaha un prohibicion di cuatro aña tocante standardnan di seguridad, manera oficialnan a confirma.

Prome minister Shebaz Sharif a acepta e resumen, bisando cu e lo yuda mehora e imagen di e aerolinea. E vuelonan for di Islamabad pa Paris tabata sold-out cu mas di 300 pasahero, segun e aerolinea. Minister di Defensa Khawaja Muhammad Asif a inaugura e vuelonan y a priminti cu PIA lo expande su operacion pa otro paisnan Europeo pronto.

Asif a bisa den un discurso cu e European Union Aviation Safety Agency a impone e prohibicion riba operacionnan di PIA pa Europa pa via di un "declaracion iresponsable" pa un ex-minister di aviacion.

E curva riba PIA a ser imponi na 2020 despues cu 97 hende a fayece ora un avion di e agencia a accidenta na Karachi. E minister di Aviacion e tempo ey, Ghulam Sarwar Khan, a bisa cu un investigacion den e incidente a descubri cu casi un tercer di pilotonan Pakistani a comete fraude den nan examen di piloto. Un investigaicon gubernamental a conclui despues cu e accidente a ser causa pa un eror di e piloto.

E prohibicion a causa un perdida di casi 150 miyon dollar pa aña den ingreso pa PIA, oficialnan a bisa.

Nigeria: Merca lo debolbe 52.8 miyon dollar den activonan confisca conecta cu ex minister di azeta

(AP)—Merca a anuncia ayera cu e lo ta debolbiendo 52.8 miyon dollar den activonan confisca na Nigeria como parti di un investigacion di corupcion contra ex-minister di Azeta, Diezani Alison-Madueke y su asociadonan, segun un declaracion conhunto pa e minister di Husticia di Nigeria y e gobierno Mericano.

Esaki ta marca e prome repatriacion di activonan conecta cu Alison-Madueke, ken a sirbi como e minister di Azeta na Nigeria entre 2010-2015. El a subi na prominencia como un figura poderoso bao ex-presidente Goodluck Jonathan, y a bira e prome presidente femenino di e aliansa di Azeta OPEC.

E activonan confisca, incluyendo un super-yate y real estate na New York y California, a ser confisca na 2023 pa autoridadnan Mericano durante e huicio di Alison-Madueke. Di e fondonan repatria, 50 miyon dollar lo ser aloca na programanan di electrificacion den partinan rural na Nigeria, mientras e 2.88 miyon dollar restante lo ser parti como un regalo pa e International Institute for Justice pa sostene regla di ley y operacionnan contra-terorismo.

Como minister, Alison-Madueke a priminti pa transforma e sector di azeta pero a ser acusa pa autoridadnan di horta miyones di dollar den fondo publico hunto cu su asociadonan. Autoridadnan ta bisa cu hopi activo asina supuestamente tabata domicilia na Merca y Reino Uni.

Aunke el a rechasa cualkier accion ilegal, e agencia anticorupcion di Nigeria a obtene ordennan di corte pa confisca casnan, autonan y joyas na Nigeria, cual e ta bisa tabata ganashinan corupto conecta cu e ex-minister y su asociadonan.

Accidente den parkinglot di un gym na Sero Patrishi

Diamars mainta a drenta informe di un accidente den e parkinglot di un gym na Sero Patrishi, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu door di e birada un poco skerpi y e auto su dilanti a brake y el a bay dal tras di e auto su dilanti. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Accidente frontal ora cu chauffeur no conoce e caminda na Sabana Grandi

Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente cu hende herida na Sabana Grandi, mesora a dirigi tanto polis como ambulans na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu aki ta trata di un accidente unda cu un stranhero no conoce e caminda a bay banda robes di e caminda y a bay dal frontal riba e trafico contrario y e chauffeur a resulta herida. Na yegada di e ambulans nan a atende e victima.

Accidente pa falta di preferencia na e rotonde banda di Superfood

Diamars mainta a drenta informe di un accidente na e rotonde banda di Superfood na Bubali, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu aki ta trata di un accidente pa falta di preferencia unda un auto a subi rotonde y a bay dal e auto riba e rotonde. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Auto a baha caminda dal riba palo di luz na Pavia

Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente na Pavia, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu aki ta trata di un accidente unda cu un Hyundai i10 a bay dal na un palo di luz. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

En conexion cu fayecimento di e prome Prome Minister di Aruba, sr. Jan Hendrik "Henny" Albert Eman, riba 6 di januari 2025, Gobierno di Aruba ta invita Bo persona pa asisti na e ceremonia di entiero na honor di sr. Eman, cu lo tuma luga riba:

Fecha : Dialuna 13 di januari 2025

Ora : 10:30 AM pa 4:00 PM

Luga: Plaza Henny Eman, Oranjestad, Aruba

Despues di e ceremonia, e entiero lo tuma lugar na Santana Protestant, Caya Ernesto Petronia, Oranjestad, Aruba.

Adres pa condolencia:

Cas di Partido AVP - Avenida Alo Tromp 56, Aruba

BONDIA ARUBA

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Eagle:	Centro Medico:
Tel. 587 9011	Tel. 584 5794

EMERGENCIA 911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Prome Rosario Bibo pa 2025

Dialuna awo 13 di januari lo tin e prome Rosario Bibo pa e aña aki. Lo cuminsa resa pa 7or y mey di anochi pa pidi nos mama di Alto Vista pa sigui proteha nos isla, nos casnan di famia y pa paz mundial.

Cada persona por trece tambe su intencionnan personal pa hunto resa pa salud y felicidad spiritual di cada persona. Nos ta bibando riba un isla bendiciona, pero sucesonan den exterior por afecta nos bida diario tambe, manera inflacion, presencia di perspremanan di exterior buscando un miho porvenir etc.

Comision organisado ta desea e comunidad Arubano un feliz aña 2025 yena cu salud y bendicion di Señor. Alavez ta invita tur hende pa asisti na e prome Rosario Bibo dialuna 13 di januari proximo pa 7or y mey na kapel di Alto Vista.

Resultado Sorteo
Januari 10

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
8683	2450	0381	7473
7219	6661	SUPER5	6276
1505	4581	-	3097

MERDIA

Wega	Resultado
CATOCHI Sorteo # 4503	2199
	3955
	3576
MULTI-X	X2
BIG 4 Sorteo # 4503	9279
MULTI-X	X3
1OFF Sorteo # 2559	9612
ZODIAC Sorteo # 4503	9518
	Libra
LUCKY 3 Sorteo # 1377	116
MULTI-X	FP

ANOCHI

Wega	Resultado
CATOCHI Sorteo # 8445	5778
	2958
	2658
MULTI-X	X2
BIG 4 Sorteo # 7489	9780
MULTI-X	X2
1OFF Sorteo # 2194	5452
ZODIAC Sorteo # 6248	9886
	Scorpio
LUCKY 3 Sorteo # 1178	967
MULTI-X	FP

LOTTO 5 — Sorteo # — Joker — Letter

0	x Jackpot
0	x Match 4+
0	x Match 4
0	x Afl. 12,00

Proximo Jackpot **200.000,-**

LOTTO DI DIA — 06-13-23-26-29 — Sorteo # 6709

0	x Jackpot
10	x Match 4
207	x Afl 8,00

Proximo Jackpot **65.000,-**

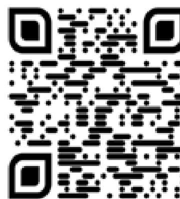
MINI MEGA — 04-10-24-27 — Sorteo # 1731 — Mega Ball 01

0	x Jackpot
1	x match 4
9	x Afl. 500,00
102	x Afl 50.00
130	x Afl.15,00

Proximo Jackpot **550.000,-**

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 800.000,-**

MEGA DI NUMBER KORSOU — Sorteo #

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason. "Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos mama stima:

Sra. Martha Irena Ibarra
*20-10-1944 - †07-01-2025

Na nomber di su yiunan:
Roland y Indrah van Dinter-Rafael
Ivy y Richard (Rido) Vermeulen-van Dinter
Sheila van Dinter
Soraima y Ryan Tromp-van Dinter
Albert van Dinter

Tata di su yiunan: †Herman van Dinter

Nieto y Nietanan:
Raulito y Raucheline Wever
Marc Alexandery y Carmen Laura van Dinter na Hulanda
Milano-Milangelo-Miguelito-Sheneada van Dinter na Hulanda
Shakira y Rowan van Dinter
Ryan Jr na Hulanda y Rayelie Tromp
Rushella van Dinter

Bisanieto y Biesnietanan:
Nathan van Dinter
Jahmil-Djalina-Angelo-Kymani van Dinter
Rishawn y Shawnrick Wever
Zyon Marin y Ziva Tromp
Farouq Omar

Rumannan:
†Elena Wever y Ibarra y famia
Jani Ibarra y famia
†Francis Ibarra
†Marcial y Burney Ibarra-Orman y famia
Carmen y Juan Tromp-Ibarra y famia
Anchie y Andres Martes-Ibarra y Famia
†Efi Ibarra y Juinan y famia
Orlando y Marlin Ibarra-Perez y famia
Ito y Astrid Ibarra-Thomas y Famia
†Pedro y Solfina Ibarra-Carvajal Perez y famia

Primanan: Adira Flemming-Muller y famia, Annie Adonis-Bommel y famia, Martica y Bertica Abdala- de Rosette y Famia na Colombia., Elvira Boezem-Perea y famia

Primonan:
Charlie Ibarra y famia na USA.
Arno Muller y Famia
Albert Muller
Jorge Abdala y Famia na Colombia.

Subrina-nan y Subrino nan y demas Famia:
Ibarra, van Dinter, Rafael, Vermeulen, Tromp,Wever, Orman, Martes, Perez, Thomas, Muller, Richardson, Bisslik, Vrolijk, Koolman, Croes, Quandt, Carvajal Perez, Scheper-Werleman.

Nos disculpa si den nos tristeza por a lubida algun familiar **Ta invita** tur Famia, Bisiña, conocirnan y amistades nan pa asisti na **acto di condolencia** y **despedida di nos defunto stima** cual lo tuma lugar diamars **14 januari 2025** di **7pm-9pm** na **Aurora Funeral Home**.
Despues **cremacion** lo tuma lugar den seno Familiar y despues no ta ricibi bishita di conodolencia na cas.
Enbes di flor of krans un donacion pa Stichting Zorg Met Liefde lo ta altamente aprecia.

Lo tin un box pe a bunita gesto aki.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Mi Dios, Mi Señor, Mi Salbador
Cu Bo amor infinito tenemi den Bo braza
Ya no tin scuridad
Unicamente Bo Luz briyando

Cu dolor na nos curason, pero agradecido pa tur locual cu ela haci y significa pa nos:

Roland Tromp
Cariñosamente yama " Jaws of Chococo"
*15-10-1957 - †03-01-2025

Mayornan di difunto:
† Petra Tromp-Geerman, † Lorenzo Tromp

Ruman nan:
Diana Jacobs y Famia
Erika Tromp y Famia
Juan Tromp, Mirella Tromp-Arends y Famia
Leonardo Tromp y Famia

Tanta y Omo nan:
Tanta Stima Hedwigis Edwina Tromp
Angela Tromp-Martijn
† Estevan Tromp y Famia
† Louisa Tromp Gomez y Famia
† Mario Tromp y Famia
† Dalmatio Tromp y Famia

Manera Ruman:
Miguel Kelly y Famia
Dora Croes y Famia

Sobrino y Sobrina nan:
Micheal Kelly y Famia, Rennel Tromp y Famia, Eldridge Tromp, Shany Tromp, Derrick Tromp y Famia, Kenrick Tromp, Eldrick Tromp, Mishah Kelly, Mathias Kelly, Miley Kelly, Darrely Tromp, Evangeline Tromp

Ihan nan:
Micheal Kelly, Marco Tromp

Manera un yiu: Nestor Bergrok

Primo y Prima nan:
Ronny Gomez, Gregorio Croes, Elvis Croes, Raymond Croes, Angeline Croes, Lilian Croes, Swinda Tromp, Allesander Tromp, Albert Tromp, Jaqueline Tromp, Ruthlina Tromp, Mario Marco Tormp, Norinda Ras

Mihor Amigo:
Chito Gomez, Nio, Cabes, Simon, Fefe
Primo y Prima nan, Amistad nan, conocir nan y bisiña nan
Ex Colega nan di Panaderia Moderna

Famia nan:
Jacobs, Tromp, Geerman, Koolman, Croes, Arends, Gomez, Ras, Martijn, Wernet, Curiël, Maduro,, Dijkhoff, Loopstok, Pardo, Bergrok, Kohfie, Benneth, Mattos, Hoek , Quandt, Ras, NG y de mas Famia.

Ta invita pa **acto di despedida** cual lo tuma lugar na **Pro-Catedral San Francisco** na Playa diasabra **11 di januari 2025** di **1or pa 3or di atardi**.

Despedida lo tuma lugar despues deb seno familiar

Famia ta pidi embes di flor of crans , dia di entiero lo tin un box pa e fundashon Whilhelmina Kanker Fonds Aruba pa haci nan donacion.

Un Gradicimiento grandi na Sra. Lola, Joe Dirks, Dr. Gerald Croes y su Asistent Cathy.
Whilhelmina Kanker Fonds y Botica del Pueblo.

Disculpa nos, si den nos tristeza nos por a lubida algun famia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Esnan cu nos ta stima y a bay for di nos
No ta mas caminda nan tabata, pero semper caminda nos ta"

Descansa awo,
Bo mision ta cumpli.

Tristo pa e bashi grandi cu el a laga atras, pero agradecido pa e amor el a rondona nos cun'e, nos ta anuncia cu a bai laga nos, mi casa cu tanto mi a stima, nos tata, welo, ruman, cuña, swa, omo, primo, sobrino y amigo

Jan Hendrik Albert "Henny" Eman
20 maart 1948 – 6 januari 2025

Na nomber di su:
Casa: Iris Eman-Arends

Yiunan:
Erik Jan Eman y Martha Eman-Rieskes
Sam Eman
Mick Eman
Simone Verburg-Eman y Jos Verburg
Boas Verburg

Karen Lasten
Yoaldrik Calatayud
Yoldrik Calatayud
Alexandra Calatayud
Althon Lasten
Luis Lasten
Lythson Lasten
Lennox Lasten

Manera Yiu:
Edwin Junior Arends

Rumanan:
Maria (Chu) Eman
Melva Eman y Sigberto Reyes
Godlieb y Daisy Eman-Hoo
Sjang
Liam
Rebecca
Siegfried (Ven) y Lisette Eman-Loonstra
Trevor, Nicole, Elana y Maya
Devin, Mishelle, Miles
Frederik (Braat) Eman y Marisa Wouter
Siegfried y Michiko
Valerie, Anthony y D'Venzster
Rachel y Robert
Anouk y Marksonn
† Albert Eman
David
Michiel (Mike) y Doina Eman-Neagoy

Mayor: † Cornelis Albert y † Blanche Eman-Hartogh

Omo y tanta y demas famia:
† Julius Siegfried (Sieg) y Edith Eman-Eman
† Fredrik Jan (Fedi) Eman
† Edwin Orman
Betsy Orman
Henny (Nel) y Aura Orman-Lopez
† Selma (Cheddy) Lopez Henriquez-Orman
Mercedes (Bubi) y Aqniles van der Hans-Orman
Edith (Tata) y Henry van der Hans-Orman
Victor (Robby) y Ramona Orman-Geerman
Richard (Cha) Orman
† Anna Flores

Demas famia, omo, tanta, primo, prima, amigonan di tur tempo demasiado hopi pa menciona, coleganan di partido AVP, ta invita comunidad di Aruba pa **acto di entiero** cu lo tuma lugar **dialuna 13 januari 2025** na **Plaza Henny Eman**. Oportunidad pa **condolencia** lo ta **dialuna 13 januari 2025** di **11or di mainta te cu 4or di atardi**. Despues ta sali pa Santana Protestant na Playa.

BONDIA ARUBA

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Nos ta anuncia cu a fayece

Harold Iden Frigerio

Mihor conoci como "Roy"
25 oct 1935 - 4 jan 2025

Na nomber di su

Rumannan:
†Mercedes Undine Frigerio
†Sidney Idelgo Frigerio

Sobrinonan:
Bryan Harms y famia
Curt Harms y famia
Undina Harms y famia
Jessica Harms y famia
†Steven Frigerio y famia
Tanya Kock-Frigerio y famia

Su partner di bida:
†Victor Frigerio

Sosten spiritual:
Dominee Peter Hazenoot
Helen van Romondt

Mane famia:
Lourdes Wernet
Ilva Sophia-Wernet

Acto di despedida ta tuma lugar **diasabra 11 di januari di 9.00-11.00 am** na **Aurora Funeral Home.**

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Mi Dios, Mi Señor, Mi Salbador
Cu Bo amor infinito tenemi den Bo braza
Ya no tin scuridad
Unicamente Bo Luz briyando

A fayece cristianamente:

Sr. Romualdo Eugenio Fecunda

Cariñosamente yama "Romeo"
*07-02-1933- †22-12-2024

Acto di despedida a tuma lugar den seno familiar diahuebs 9 di januari 2025.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason. "Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin" Salmo 62:1

A fayece inesperadamente:

Joaquin Giovanni Vrolijk

Cariñosamente yama "Ivan"
*01-08-1969 - †27-12-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Het verdrietige nieuws over het overlijden van de eerste minister-president van Aruba

Jan Hendrik Albert 'Henny' Eman

heeft ons bereikt. We zullen hem blijvend herinneren om zijn visie en leiderschap, die bijdroegen aan de ontwikkeling van Aruba.

We wensen zijn echtgenote, kinderen, kleinkinderen en allen die hem dierbaar waren veel sterkte in deze moeilijke periode.

Dick Schoof
Minister-president

Zsolt Szabó
Staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties

Roald Lapperre
Directeur-generaal Koninkrijksrelaties

Prome Minister Evelyn Wever-Croes y Gobierno di Aruba, conhuntamente cu Comision Despedida Ex-PremierJ.H.A. (Henny) Eman

Ta invita pueblo di Aruba pa asisti na e ceremonia di entiero na honor di e prome Prome Minister di Aruba

SEÑOR JAN HENDRIK "HENNY" ALBERT EMAN

⁕ 20 Maart 1948 - † 6 januari, 2025

Fecha : Dialuna 13 di januari 2025
Ora : 10:30 AM pa 4:00 PM
Luga: Plaza Henny Eman, Oranjestad, Aruba

Despues di e ceremonia, entiero lo tuma luga na Santana Protestant, Caya Ernesto Petronia, Oranjestad, Aruba.

Adres pa condolencia:

Cas di Partido AVP - Avenida Alo Tromp 56, Aruba

••••

Cu Henny sosega na paz.

Gabinete Wever - Croes II

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Si un hende muri, e por bollbe biba back? Lo mi keda warda tur e Dianan ku mi tin cu warda te ora mi liberashon yega. Lo bo yama y lo mi scucha bo stem, lo mi kontestabo, bo ta anhela pa wak obra di bo man. Job 14:14,15

Cu hopi tristesa nos ta anuncia fayecimiento di nos mama, wela, bisawela, ruman, tanta:

Ana Faustina Maduro-Bislip

Vda di Juan (Chito) Maduro
*8 December 1933 – †4 Januari 2025

Na nomber di su
Yiunan:
† Pamela Maduro y yiunan
† Juan Ricardo (Ricky) y Marietta Maduro Noguera y yiunan
Brenda y Eduardo Diaz Maduro y yiunan

Nietonan:
Gregory Oehlers y Steph Kock y yiunan
Venice Oehlers y yiunan na Hulanda
Ilsmela Robles y yiu
Carily y Glenn Yarzagaray-Maduro y yiunan
Aishall Maduro y yiunan
Richeline y Diego Thielman-Maduro y yiu
Darrel Diaz y Jimena Jimenez y yiunan
Garrick y Jameline Diaz Suttle na USA

Bisanietonan:
Xilayne, Patience, Ziqyene, Zayne, Sofia, Brayden, Brandon, Abigail, Emily, Caridee, Cailynn, Ricardo, Recherick, Aiza, Roxanne

Ruman nan:
† Bertha Montero Bislip y † Romulo Montero
Aura Bislip
Jonathan (Toy) y † Dora Bislip
Ascario Maduro
Sidney Maduro y Tina
† Josefina Maduro
† Antonio y Elsa Maduro

Sua y cuñanan, prima y primonan, sobrino(a)nan, ihanan y demas amistadnan

Amiga cercano Sita Croes

Prima cercano Maria (Mani) Bislip

Demas famia:
Bislip, Maduro, Diaz, Oehlers, Robles, Noguera, Suttle, Jimenez, Yarzagaray, Thielman, Montero, Croes, Werleman, Kelly, Herrera, Geerman, Kock

Acto di entierro lo tuma lugar dialuna **januari 13, 2025** for di **2or pa 4or di atardi** na **Royal Funeral Home**, despues lo sali pa Santana catolico Santa Maria na sta. Cruz.

Nos ta lamenta cu despues di entierro no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algun famia of conocir.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke e la hasi y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason.
"Serca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin" (Salmo 62:1)

A bai sosega den brasa di Señor, nos ser stima:

Sra. vda. Elma Alexia Aurora Ponson - Henriquez

*17 Juli 1931 – † 8 Januari 2025

Na nomber di su **Esposo den feliz memoria**:
† Cesar R. "Toto" Ponson

Yiunan:
† Sherry Ponson
Bianca y Roland Croes - Ponson
Lisandra y Francis Trimon - Ponson
Rubin y Linda Ponson - Feliciana
Gina Ponson

Rumannan:
† Daisy y † Damian Wever y famia
† Holmo y Shonkita Henriquez y famia
† Doffi Henriquez y yui
Palmira y † Fedjoy Ponson y famia
† Henry y Chica Henriquez y famia
Lydia y Armando Villasmil y famia
Imelda y Eddy de Cuba y famia

Sua y cuñanan:
† Manchito y † Nena Ponson y famia
† Carmencita Ponson
† Carlos Ponson
† Editha Farro y famia

Nieto(a)nan:
Robin Croes y Michael, Raymon Croes, Alexandra Croes, Thaïs la Rosa, Cassandra Trimon, Kiziah Trimon, Brigitte Croes

Bisa nieto(a):
Damian de Windt y Kianah Croes

Ihá nan:
Josie Ponson y Ritzma Werleman - Wever

Ta invita tur sobrino y sobrinanan, primo y primanan, bisiñanan, conocirnan, su ayudantenan Evena y Carol, Gregory Maduro, su dokter di cas J. van Trigt, tur cu a stime, y demas famia; Henriquez, Ponson, Croes, Trimon, Feliciana, Wever, Werleman, Villasmil, de Cuba, Farro, León, de Windt, pa e **acto di despedida** cu lo tuma lugar:
Diamars 14 di Januari 2025 di **9or di mainta pa 12or di merdia** na **Aurora Funeral Home**.

Respons lo cuminsa pa **11:30 am** y despues lo sali cu e defunto stima pa Santana Protestant na Caya Ernesto Petronia.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida algun famia of conocir.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

The Lord is my shepherd; I shall not want.
He makes me lie down in green pastures.
He leads me beside the still waters.
He restores my soul.
He leads me on paths of righteousness
for his name's sake.
Psalm 23: 1-3

We announce the passing of:

Judy Catherine E. Gilkes

*22-10-1951 - †26-12-2024

Daughter of: †Edmund S. Gilkes & †Euna E Gilkes

Left to mourn are her:
Sisters/ Brothers
Cicely & James
†Amy
Sylvia
Sandra
Fitzroy & Maria
Ken & Joycelyn
Franklin & Helena
Perry & Elsa

Nieces/ nephews
Sandra & Fam
Sonia & Fam
Caren & Fam
Glen & Fam
René
Siegfried & Fam
Carolyn & Fam
Petra & Fam
Judy & Fam
Roozani & Fam
Rashidi & Fam
Natasha & Fam
Angelo
Jennifer & Fam
Vanessa
Kenya

Godchildren
Judy, Vanessa, Housani

Related Family
Bailey, Cannegieter, Gilkes, Amador, Regulado, Concipcion, Morris, Simmons, Maduro, Arrindell, Leslie, Joshua, Marsh, van Dijk, Terry, Serré and further family too much to mention

Family friends
Hazel, Riley, Celaire, Hodge, Leslie, Esser, la Nooy, Bardouille and further friends too many to mention

There will be an **opportunity for condolences** on Friday, January 10, 2025, from 7:00 to 9:00 p.m., at the Aurora Funeral Home.

The Funeral will be held at **Wesley Methodist Church in Longfellowstraat # 3** on Saturday, **January 11, 2025, from 2:00 to 4:00 p.m.**, followed by internment at the central cemetery at Sabana Basora.

Instead of flowers, we will appreciate donations for a good cause a box will be present.

After the internment, there will be no condolences at home.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 11 januari 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Parlementariërs trots en vereerd om te dienen voor het welzijn van het Arubaanse volk

Pagina 22

Nederlandse minister van Defensie benadrukt sterke samenwerking met Aruba

Pagina 23

Waarom worden er... Zo weinig kinderen geboren...?

Het aantal kinderen dat in Aruba ter wereld komt is op een historisch laag niveau beland. Het totale cijfer voor 2024 is nog niet bekend maar de drie eerste kwartalen van het jaar geven 541 geboorten aan. Als deze tendens zo doorzet dan komen we voor geheel 2024 uit op ongeveer 720 geboorten. In 2023 werden nog 856 geboorten geregistreerd, wat op dat moment het dieptepunt was van recente tijden. De gegevens die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) publiceert betreffen de geboorten sinds 1972, een jaar waarin bij een bevolking van slechts 58.047 inwoners, iets meer dan de helft van de huidige bevolking, 1.201 geboorten werden geregistreerd. Dus bij bijna tweemaal de bevolking van 1972 werd in 2024 ongeveer 60% van het aantal geboorten van meer dan 50 jaar geleden genoteerd. Om de zaak verder toe te lichten: nog niet zo lang geleden werd nog een aantal van boven de duizend geboorten per jaar geregistreerd; in 2019 waren dat nog 1.184 geboorten, om daarna snel te dalen naar de situatie in 2024, met zeker 450 geboorten minder dan in 2019.

Verder lezen op Pagina 23

Veel gepraat, maar... *Zonder tastbare hervormingen...?*

Als onderdeel van onze taak om het publiek te informeren over de thema's die belangrijk zijn voor ons land, hebben wij nogal wat aandacht besteed aan bepaalde documenten die zeker tot deze categorie behoren. Onze publicaties geven op objectieve wijze weer hetgeen die documenten beschrijven en voorstellen. Dat impliceert niet dat we het altijd eens zijn met hetgeen wordt voorgesteld, of het kan zijn dat we onze twijfels hebben over het traject van uitvoering dat gevolgd moet worden na het presenteren van een plan. Plannen die gepresenteerd worden zonder dat er een 'follow up' bestaat zijn uiteindelijk loos gepraat wanneer later blijkt dat de aankondiging de meest concrete actie was die we hebben mogen zien. En waarom komt dit vaker voor?

Hiervoor kunnen er diverse redenen zijn. Een ervan is dat soms plannen worden gepresenteerd in een te vroeg stadium, de 'feasibility study' is nog niet gedaan, of er is nog geen concrete investeerder in beeld om het project te dragen, niet alle overheidsinstanties die een rol te vervullen hebben zijn al bij de zaak betrokken, er moeten bepaalde wetgevingsstappen worden genomen die altijd nogal wat tijd vergen, etc. Maar soms blijven we de aankondiging van het project steeds terug zien komen, waarbij de indruk wordt gewekt dat het iets betreft dat op korte termijn gerealiseerd kan worden. Een voorbeeld hiervan is het fameuze 'fast ferry' project dat vanwege het lange uitblijven van enig concreet resultaat nauwelijks nog iets van doen heeft met 'fast'. En wat is nu eigenlijk het probleem? Onder andere dat we tot op heden nog geen haalbaarheidsstudie hebben gezien, die de diverse obstakels, die van meet af aan opdoemen, op nuchtere en professionele wijze in kaart brengt. Het gaat onder meer om het onderzoek en de tastbare bewijzen van voldoende aanbod van passagiers en vracht om de levensvatbaarheid ervan aan te tonen. De kernvraag is of het bestaan van een veerbootverbinding echt de concurrentie aan zou kunnen in het transport tussen de eilanden, waar dit zich in de loop van de jaren volledig heeft aangepast aan het bijna exclusieve luchtvervoer. We begrijpen dat er gewezen zal worden op de enorme kosten van het regionale luchtvervoer, dat heel duur is in vergelijking met bijvoorbeeld het luchtvervoer in Europa. Het reizen van Amsterdam naar Barcelona bijvoorbeeld (meer dan 2 uur vliegen) is veel goedkoper dan de vlucht van nauwelijks vijftien minuten tussen Aruba en Curaçao, dat is al jarenlang de realiteit. We zijn dus niet tegen de komst van een dergelijk alternatief, meer dan welkom, maar men moet niet verontwaardigd reageren wanneer kritiek komt op de hernieuwde aankondiging, voor de zoveelste keer...

Nog een voorbeeld, maar dan enigszins anders. We praten al decennialang over het stroomlijnen van het proces van opstart van bedrijven. Om eerlijk te zijn zien we niet veel veranderingen die werkelijk een verschil zouden maken voor de lokale en buitenlandse investeerder. Wat we nu zien, van de weinige details die nu naar buiten komen, is dat iemand die nu een rechtspersoon wil oprichten toch tegen een proces van ettelijke maanden moet aankijken, voordat de vennootschap is geregistreerd en een vergunning heeft om te kunnen opereren. Maar, er was onlangs toch uitgebreid overleg tussen de overheid en de ondernemersorganisaties? Ja, klopt, alweer overleg, maar we zien nog steeds niet de vooruitgang die we noodzakelijk vinden. Laten we dit op de volgende manier uitleggen: hoe denken we dat in een ander land men erin slaagt om de tijd, die het kost om een onderneming te laten opstarten, drastisch terug te brengen, zodat dat land of die plaats aantrekkelijk wordt voor het oprichten van vennootschappen? Dat gebeurt door het controleproces, dat tevoren moet plaatsvinden, in te korten waarbij een deel van die controle later plaatsvindt, als de onderneming al in bedrijf is. In tegenstelling daarvan lijkt het in Aruba nog steeds erop dat het oprichten van een bedrijf vergeleken kan worden met het naar de hemel gaan: zolang je nog niet voorbij de heilige Petrus geraakt, heb je een probleem, maar als je eenmaal binnen bent, dan gaat letterlijk de hemel voor je open, want niemand zal je ten eeuwigen dage nog lastigvallen...

"Hoe kan dat nou," zou de volgende legitieme vraag zijn. Dat is zo omdat het openbaar apparaat zo deficiënt is in de uitvoering van diens taken van toezicht en controle, dat dit nog steeds een van de grote obstakels is voor het verbeteren van de overheid. Het is zelfs een keer zo ver gekomen dat een hotelbedrijf de overheid en de Kamer van Koophandel voor het gerecht sleepte vanwege het feit dat al jarenlang er maar geen vergunning afkwam voor de directeur, zodat die legaal zou kunnen functioneren. De ironie van het verhaal was dat de rechter oordeelde dat het bedrijf en de directeur geen dringende reden konden aantonen, omdat ze zelf hadden verklaard, op de vraag van de rechter hoe ze dan in al die tijd hadden geopereerd, dat de overheid toch nooit ingreep wanneer een bedrijf de wet overtrad en dus niet, zoals het in enig ander normaal land zou zijn, de vergunning wordt ingetrokken als je niet aan de voorwaarden voldoet. Niet in Aruba... Daarom ook dat als er geen drastische wijze komt in de wijze waarop de overheid werkt, waar in het algemeen geen aandacht wordt besteed aan het toezicht op de naleving en het adequaat optreden zonder aanziens des persoons, we echt niet hoeven te denken dat er iets gaat veranderen.

Overigens begrijpen we heel goed waarom er van diverse zijde geen eisen worden gesteld om een betere controle te krijgen: het gebrek aan toezicht komt velen van ons uiterst handig uit, hoewel we dat nooit zullen toegeven. Als je iemand, bijvoorbeeld een ondernemer, hiermee confronteert zal die altijd beamen dat "controle uiteraard zeer noodzakelijk" is. Maar er moet toch wel een reden zijn waarom onze politici zich niet zo druk hoeven te maken over dit thema; dat komt omdat men bijna nooit commentaar hierover krijgt, zeker niet vanuit de pers, dat er iets moet gebeuren op dit gebied. En zo blijven we steken in de eeuwige 'intentieverklaring' waarin ons wordt verteld dat men 'iets gaat doen'. Geen wonder dat het publiek reageert van: "eerst zien, dan geloven…"

Parlementariërs trots en vereerd om te dienen voor het welzijn van het Arubaanse volk

Deze week, na de beëdigingsceremonie van de 12e samenstelling van het Parlement van Aruba, spraken de parlementsleden met verschillende media om hun eerste verklaringen af te leggen als leden van de nieuwe samenstelling van het Parlement van Aruba.

AVP-fractieparlementariër Wendrick Cicilia verklaarde dat deze gelegenheid voor hem persoonlijk erg bijzonder is. Hij gaf aan dat hij een lange weg heeft afgelegd en al de kans had om de afgelopen drie jaar als juridisch adviseur in het parlement te werken, waardoor hij van dichtbij het proces, de debatten en de politieke ontwikkelingen kon volgen, maar dat zijn invloed destijds zeer beperkt was.

"Vandaag kan ik zeggen dat ik als parlementariër die de gemeenschap van Aruba vertegenwoordigt een grote invloed heb op het bestuur van het land Aruba. Het is een grote eer voor mij, en ook een grote eer voor mijn familie. Het besef dat wij deze verantwoordelijkheid dragen, nemen we zeer serieus," benadrukte hij. Cicilia onderstreepte dat het belangrijk is dat de Arubaanse gemeenschap zich realiseert dat, ondanks zijn jonge leeftijd, hij niet bang is voor grote verantwoordelijkheden. Hij verzekerde dat hij over de benodigde capaciteiten beschikt en liefde en passie heeft voor zijn land.

Wat betreft het werk in het parlement, gaf hij aan dat het voor de werking van het parlement belangrijk is dat de parlementariërs weten wat hun taken en instrumenten zijn. Hij merkte op dat in de afgelopen jaren vaak is gebleken dat parlementariërs hun beschikbare middelen niet benutten om invloed uit te oefenen op de koers van het land.
Hij legde uit dat tijdens de verkiezingscampagne de AVP veel pijnpunten in de gemeenschap heeft vastgesteld, waarvan een van de grootste is dat veel mensen economisch niet vrij zijn en ernstige financiële moeilijkheden ondervinden.

Parlementariër van de partij Futuro, Gino Goeloe, gaf ook aan dat hij erg emotioneel is en dat dit een grote stap voor hem is. Hij legde uit dat hij, om te komen waar hij nu is, veel heeft moeten nadenken en dat de beslissing om deze stap te zetten erg groot was.

"Je komt uit een carrière in de medische sector, bij het Wit Gele Kruis, waar ik 22 jaar heb gewerkt, en dan een overstap maken... Maar ik heb gezegd dat ik het doe voor het algemeen welzijn van de gemeenschap en het volk, omdat dat precies de reden is die mij heeft aangespoord om de politiek in te gaan," verklaarde hij.

Hij vervolgde met uit te leggen dat hij ziet dat ouderen niet de zorg krijgen die ze verdienen, dat baby's en kinderen meer zorg nodig hebben, en ook de ouderen. "Daar zit de pijn, en daarom heb ik gezegd dat ik veranderingen moet doorvoeren. En als je veranderingen wilt doorvoeren op die manier, moet je een stap hoger zetten, en dat betekent de politiek ingaan en parlementariër worden, of misschien minister," benadrukte hij.

Wat betreft het werk in het parlement en de prioriteiten, gaf hij aan dat de punten waar de partij Futuro altijd over heeft gesproken en die prioriteit hebben, onder meer het financiële beleid van Aruba en de relatie met Nederland zijn, evenals zaken zoals de zorg voor ouderen, kinderzorg, de medische sector en de wachtlijsten die veel te lang zijn. Ook, vervolgde hij, moet er meer aandacht worden gegeven aan het onderwijs, vooral aan de schooldocenten, die al jaren vechten voor verbeteringen in hun salarissen. Daarnaast moet er ook meer tijd en aandacht worden besteed aan het aspect van justitie.

Een andere nieuwe parlementariër, die veel aandacht trekt, is Stephany Sevinger van de AVP, dochter van voormalig parlementariër Benny Sevinger. Zij verklaarde dat ze erg blij en trots is het vertrouwen van de kiezers te hebben gekregen om hen in het Parlement van Aruba te vertegenwoordigen. "Ik voel dat ik mijn werk met veel liefde, geduld, nederigheid en efficiëntie zal doen, om elke stem die op mij is uitgebracht te eren," verklaarde ze.

Ze voegde eraan toe dat ze ook blij is te zien dat haar familie opnieuw in het parlement vertegenwoordigd is. Ze benadrukte dat de nalatenschap van haar vader niet eindigde met zijn afscheid van de 11e samenstelling van het parlement, maar dat deze nu in haar voortleeft.

Over haar werk in het parlement en wat ze anders zou doen, gaf ze aan dat ze nog niet kan zeggen wat er anders zal zijn, omdat ze met dezelfde normen en waarden is opgevoed als haar vader, en dat ze net zo hard en nederig zal werken als hij.

Waarom worden er... *Zo weinig kinderen geboren...?*

Het aantal kinderen dat in Aruba ter wereld komt is op een historisch laag niveau beland. Het totale cijfer voor 2024 is nog niet bekend maar de drie eerste kwartalen van het jaar geven 541 geboorten aan. Als deze tendens zo doorzet dan komen we voor geheel 2024 uit op ongeveer 720 geboorten. In 2023 werden nog 856 geboorten geregistreerd, wat op dat moment het dieptepunt was van recente tijden. De gegevens die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) publiceert betreffen de geboorten sinds 1972, een jaar waarin bij een bevolking van slechts 58.047 inwoners, iets meer dan de helft van de huidige bevolking, 1.201 geboorten werden geregistreerd. Dus bij bijna tweemaal de bevolking van 1972 werd in 2024 ongeveer 60% van het aantal geboorten van meer dan 50 jaar geleden genoteerd. Om de zaak verder toe te lichten: nog niet zo lang geleden werd nog een aantal van boven de duizend geboorten per jaar geregistreerd; in 2019 waren dat nog 1.184 geboorten, om daarna snel te dalen naar de situatie in 2024, met zeker 450 geboorten minder dan in 2019.

Wat is er eigenlijk aan de hand in dit land? Wat veroorzaakt dit verschijnsel waarbij in de laatste jaren een dergelijke dramatische terugval in het aantal geboorten te zien is? We gaan in deze editie niet zozeer in op de technische kanten van de demografie maar willen meer proberen bloot te leggen wat er achter de sociaaleconomische factoren schuilgaat, die mogelijk een rol spelen in dit niet te ontkennen verschijnsel. Dit ook vanuit een voor de hand liggende reden: Aruba beschikt niet over de onderzoekscapaciteit die nodig is om de achtergronden van deze terugval in geboorten te achterhalen. We hebben begrip voor het feit dat het CBS erin slaagt om het basiswerk te verrichten dat men als vaste taak heeft, maar dat het lang zou kunnen gaan duren voordat we concrete resultaten kunnen verwachten omtrent de processen die in onze gemeenschap leiden tot hetgeen we nu zien gebeuren.

Maar dat betekent nog niet dat we niet hoeven na te denken over de mogelijke factoren die bijgedragen zouden hebben tot deze situatie waarin een substantieel deel van de personen in de leeftijd waarin men kinderen krijgt, hiervan afzien, zij het tijdelijk of zelfs definitief.

Een van de factoren die naar ons inzicht veel gewicht in de schaal legt is het gebrek aan woningen, met name woningen die geschikt zijn voor een gezin met kinderen. Terwijl het bevolkingsaantal aanzienlijk is toegenomen, zijn de bouwactiviteiten afgenomen, zeker in vergelijking met de periode tussen eind jaren negentig van de vorige eeuw en de eerste helft van de jaren 2000. Wat in de plaats is gekomen van eengezinswoningen is de fors toegenomen bouw van appartementen. Voor de meest recente vijf jaren waarvoor wij over gegevens beschikken (2019 – 2023), is te zien dat het aantal aangevraagde vergunningen voor de bouw van eengezinswoningen veel hoger was dan voor appartementen, zonder vermelding van het aantal appartementen per aanvraag (2290 vs. 397), maar aan de ook geregistreerde investeringswaarde is te zien dat appartementen bijna op het niveau van de woningen zijn gekomen: Afl. 670 miljoen aan investeringen in woningen tegen Afl. 543 miljoen in appartementen. Uiteraard kan nu de vraag komen: wat is dan eigenlijk het probleem om kinderen in een appartement groot te brengen? Naar onze mening is dat geen geschikte plek om kinderen te laten opgroeien, zeker niet als het appartementen betreft op het erf van anderen; en dat zijn er nogal wat. In ieder geval kunnen we ons voorstellen dat, als de persoon in kwestie daar ook zo over denkt, dat men in di situatie ervoor kiest om dan maar geen kinderen te nemen.

Uiteraard is dit niet alles. Wat ook behoorlijk veel uitmaakt is de financiële situatie waarin men zit, die overigens nogal verschillend kan zijn. Er zullen heel wat stellen zijn die samen op een redelijk niveau qua inkomen zitten om hun reguliere uitgaven te kunnen dekken, maar er zijn ook velen die daar niet in slagen, zeker niet als daar de aanzienlijk hoge kosten bijkomen die het hebben van kinderen met zich meebrengt. Het merendeel van de vrouwen in de leeftijd dat men kinderen krijgt, heeft een baan. Dat houdt in dat zij onmiddellijk na hun zwangerschapsverlof zullen moeten zorgen voor een of andere vorm van opvang voor het kind, zij het thuis of elders. Als het hulp vanuit de familie betreft is dat mooi meegenomen maar niet iedereen heeft de beschikking over (groot)ouders die (ten dele) de zorg op zich kunnen nemen. En faciliteiten buitenshuis kosten veel geld. Met een steeds groeiende bevolking die in het buitenland is geboren wordt de waarschijnlijkheid ook steeds groter dat de genoemde familie waarop men terug zou kunnen vallen, er gewoon niet is. We denken dus dat het tijd wordt om te gaan denken aan het uitbreiden en beter structureren van de opvang van kinderen, zodanig dat die zorg ook betaalbaar is voor degenen met de laagste inkomens, die wel moeten werken en soms zelfs met meer dan één baan om te kunnen overleven.

Tenslotte de belangrijkste vraag: waarom zien we geen enkel signaal vanuit onze politici, die zich erop laten voorstaan de beschermers te zijn van het ideaalbeeld van het gelukkige gezin? Zijn zij zich ervan bewust dat deze kwestie speelt en overweegt men iets te ondernemen? Aan de cijfers van 2024 valt ook te zien dat onze bevolking nu een negatieve natuurlijke groei kent, omdat in tegenstelling tot de geboorten het aantal overledenen op hetzelfde niveau is gebleven van de laatste jaren. Als men dit geen probleem zou vinden omdat we via de forse immigratie toch uitkomen bij een aanzienlijke toename van de bevolking, dan moet men maar het lef hebben om dat aan de gemeenschap duidelijk te maken. Dan blijft toch nog altijd het probleem bestaan van het ontbreken van adequate hulp aan degenen die een gezin willen vormen, maar daar niet de mogelijkheden toe zien.

Nederlandse minister van Defensie benadrukt sterke samenwerking met Aruba en bespreekt veiligheidsprioriteiten

De Nederlandse minister van Defensie, Ruben Brekelmans, is op Aruba als onderdeel van zijn eerste officiële bezoek aan de Caribische eilanden. Zijn bezoek begon op Curaçao op maandag 6 januari, gevolgd door Aruba de volgende twee dagen, en eindigt op Sint Maarten. Tijdens zijn bezoek aan de Marinierskazerne in Savaneta hield hij een persmoment waarin hij vragen beantwoordde over onder andere de samenwerking tussen Aruba en Nederland op het gebied van defensie.

De minister legde uit dat hij tijdens zijn verblijf op Aruba eerst een bezoek bracht aan de Marinierskazerne in Savaneta en met verschillende personen sprak over prioritaire onderwerpen. Vandaag heeft de minister van Defensie een ontmoeting gehad met de gouverneur van Aruba, Zijne Excellentie Alfonso Boekhoudt, demissionair minister-president Evelyn Wever-Croes en demissionair minister van Justitie, Rocco Tjon, om te spreken over de samenwerking tussen Nederland en Aruba, de bestaande dreigingen, geopolitieke spanningen en het belangrijke werk op het gebied van drugs- en mensensmokkel. Ook werd het onderwerp van militaire bijstand door Nederland besproken, wat als zeer belangrijk wordt beschouwd.
Met betrekking tot de samenwerking tussen Nederland en Aruba gaf minister Brekelmans aan dat de samenwerking zeer goed verloopt. Hij vervolgde door te verklaren dat Nederland al vele jaren aanwezig is op Aruba via hun marinecommandanten en andere actieve militairen, en dat zij Aruba op verschillende manieren ondersteuning bieden. Hij voegde daaraan toe dat er ook op het gebied van de Kustwacht een goede samenwerking bestaat en dat er intensief wordt gewerkt aan het bestrijden van drugs- en mensensmokkel. Hij benadrukte dat hij onder de indruk is van de hoeveelheden drugs die in beslag worden genomen, maar gaf ook aan dat de omvang van de drugsactiviteiten een zorgwekkend punt blijft. "Maar we weten hoe we grote hoeveelheden in beslag moeten nemen, en dat is precies wat ik zie als het resultaat van een goede samenwerking. Dat is erg positief," aldus de minister.
Wat betreft investeringen in defensie verklaarde de minister dat Nederland in totaal 3 miljard extra investeert om te voldoen aan de NAVO-norm van 2% van het BBP. Daarnaast kijken zij wat nodig is voor bijvoorbeeld de verdediging tegen Rusland. Hij vervolgde dat Nederland ook investeert in wat nodig is om het gehele Koninkrijk te beschermen, en daarom extra middelen vrijmaakt voor de marine. Hij gaf aan dat er nieuwe schepen worden aangeschaft, die ook in het Caribisch deel van het Koninkrijk zullen worden ingezet. Daarnaast benadrukte hij dat er 12 miljoen wordt geïnvesteerd in luchtverdediging en in de bestrijding van drugs.
Over de prioriteiten op het gebied van defensie verklaarde minister Brekelmans dat de prioriteiten blijven liggen bij de bestrijding van drugs- en mensensmokkel, aangezien deze activiteiten enorm omvangrijk zijn.
De minister noemde twee prioriteiten: de strijd tegen de smokkel en de toename van geopolitieke spanningen wereldwijd. Hij verwees hierbij naar de situatie in Venezuela, maar benadrukte dat er op dit moment geen directe of concrete dreiging vanuit Venezuela wordt waargenomen, waardoor paniek niet nodig is. Hij onderstreepte dat Defensie altijd voorbereid moet zijn op verschillende scenario's en daarom blijft investeren in luchtverdediging en maritieme activiteiten. "We willen ook laten zien dat we voorbereid zijn op diverse scenario's," voegde hij eraan toe. Hij wees erop dat deze week bijzonder is vanwege de inauguratie van Maduro. Hij benadrukte dat Maduro opnieuw de verkiezingen op een illegale manier heeft gemanipuleerd, iets wat Nederland en de Europese Unie opnieuw zullen veroordelen.

"Wij moeten waakzaam en alert blijven, en ons voorbereiden, maar er is geen reden voor paniek, omdat er momenteel geen acute noodsituatie, dreiging of agressie vanuit Venezuela is. Maar zoals ik eerder aangaf, je moet altijd voorbereid zijn op meerdere scenario's," aldus de minister van Defensie.
Met betrekking tot de uitdagingen waarmee Aruba te maken heeft op het gebied van defensie en justitie, zoals het personeelstekort bij de KPA (Korps Politie Aruba) en de situatie in de KIA (Korrektie Instituut Aruba), verklaarde de minister dat er uiteraard veel uitdagingen zijn en dat schaarste altijd een factor blijft. Om die reden, gaf hij aan, wordt er continu gekeken welke mensen en middelen beschikbaar zijn en hoe die ingezet kunnen worden.

Hij zal altijd met ons blijven!

Met veel verdriet hebben wij Henny verloren.
Bedankt Henny, voor alles wat je voor
Aruba en de AVP en je vrienden gedaan hebt!

JAN HENDRIK ALBERT EMAN
“HENNY”
20 MAART 1948 – 6 JANUARY 2025

Koos Veel

Het ‘democratisch deficit’ is...

Terug in het debat...

Gedurende de maand december van het afgelopen jaar ontstond er een interessant debat dat, niet voor het eerst en zeker niet voor het laatst, het thema van het democratisch deficit dat kennelijk bestaat in het Koninkrijk der Nederlanden. Dit heeft altijd alles te maken met de doorslaggevende macht die de Nederlandse regering heeft in welke aangelegenheid ook die het Koninkrijk raakt; het Koninkrijk dus dat de vier landen vertegenwoordigt die daar onderdeel van uitmaken. In het geval waarnaar we verwijzen betreft het een aangelegenheid van het Koninkrijk, namelijk defensie en dus de bescherming van het grondgebied van het gehele Koninkrijk, zoals beschreven in het Statuut (artikel 3 eerste lid, sub a).

De kwestie in het kort: vier Nederlandse Tweede Kamerleden hebben een initiatiefvoorstel voor een rijkswet ingediend om de verplichtingen (ook financieel) op langere termijn die het Koninkrijk heeft met betrekking tot de NAVO en andere verbintenissen op dit gebied in te kaderen. De Raad van State heeft echter gemeend te moeten adviseren dit niet in het jasje van een Rijkswet te gieten maar als een gewone Nederlandse wet in te dienen en te laten behandelen. Het voorstel ligt overigens nu bij de Eerste Kamer na goedkeuring in de Tweede Kamer.

De argumenten die het adviesorgaan aangaf betroffen vooral de overweging dat normen die de NAVO-verplichtingen behelsden, zoals de 2-procentsnorm van het BBP aan militaire uitgaven, een verplichting zijn van het land Nederland, die niet in een rijkswet zouden moeten worden ondergebracht. De afdeling Advisering van de Raad van State oordeelde dat, met de keus voor een rijkswet, de eilanden (Aruba, Curaçao en Sint-Maarten) invloed zouden krijgen op een Nederlandse financiële aangelegenheid, waarmee inbreuk zou ontstaan op het budgetrecht van het Nederlandse parlement. Dit heeft geleid tot het advies om de wet als gewone Nederlandse wet in te dienen. De betrokken parlementariërs gingen akkoord met het advies en hebben vervolgens die aangegeven weg bewandeld.

Deze gang van zaken leidde daarna tot een zeer kritische reactie van prof. Leonard Besselink, emeritus hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam en docent aan de Libera Universitá Internazionale degli Studi Sociali in Rome. De kritiek van Besselink richt zich vooral op het feit dat, terwijl het 70-jarig bestaan van het Statuut werd gevierd, waarbij overigens de Raad van State zelf het initiatief had genomen om een debat te voeren over hoe het ‘democratisch tekort’ binnen het Koninkrijk te verminderen, nu negatief adviseert in een aangelegenheid die volgens het Statuut duidelijk een zaak van het Koninkrijk was, om de kwestie ook in een Rijkswet vorm te geven.

Besselink betoogt dat deze aangelegenheid die het Koninkrijk aangaat ook goed in een rijkswet had kunnen gebeuren, omdat de wet de algemene- en lange-termijnverplichtingen van het Koninkrijk betreft maar geen begrotingswet is. Naast een rijkswet voor de verplichtingen zou er altijd een Nederlandse begrotingswet bestaan waarin niet getornd zou worden aan het budgetrecht van de Nederlandse volksvertegenwoordiging. Uiteraard blijft de invloed van de eilanden op de wet ook altijd beperkt, omdat de eilanden slechts tijdelijk de voortgang van de totstandkoming van de wet zouden kunnen tegenhouden. Besselink zegt zelf ook dat de invloed van de eilanden bij het nemen van besluiten die het gehele grondgebied van het Koninkrijk raken, vooral van symbolische betekenis zou zijn, maar naar zijn mening zou dat in ieder geval er democratischer hebben uitgezien dan wat nu is gedaan. We zouden hieraan toe kunnen voegen dat bij bepaalde defensie-uitgaven die de eilanden mede kunnen bekostigen, deze in goed onderling overleg met de Nederlandse regering op de begroting van de individuele eilanden verschijnen, met eerbiediging van het budgetrecht van de eilanden. We hebben in eerste instantie begrip voor het standpunt van Besselink dat het zeer wel mogelijk was de kwestie in een rijkswet op te nemen, maar zaken blijken toch iets gecompliceerder te zijn. Besselink stelt onder meer de vraag waarom er geen rijksbegroting is, naast de Nederlandse begroting, voor dit soort zaken. Het antwoord daarop is vrij simpel: het Koninkrijk der Nederlanden is geen rechtspersoon, het land Nederland wel, evenals de eilanden.

Het Koninkrijk bestaat in diens meest concrete vorm tijdens de Koninkrijksministerraad, in het gebouw dat eigendom is van Nederland, aan de tafel die het eigendom is van Nederland... Het zou ook weinig zin hebben om een nieuwe situatie te gaan scheppen waarbij praktisch alle fondsen uit de Nederlandse begroting zouden komen en bovendien elke handeling of actie verricht zou moeten worden door een Nederlandse functionaris, of van een van de eilanden; het Koninkrijk heeft dus ook geen ambtenaren. We kunnen concluderen dat de wijze waarop gedurende die 70 jaar men zaken, ook financiële, heeft aangepakt, voldoet aan de vereisten die de praktijk nu eenmaal stelt, waarbij als uitgangspunt werd genomen de nogal duidelijke werkelijkheid dat de meeste kosten voor het grote land waren en dat de eilanden in gemeen overleg hieraan zouden bijdragen. Een voorbeeld hiervan is de bijdrage die de eilanden leveren aan de bekostiging van de uitgaven voor de Kustwacht.

Maar dan blijven we nu nog zitten met een vraag: waarom die angst bij de Raad van State dat de eilanden oneigenlijk gebruik zouden maken van hun positie om het wetgevingstraject van een voorstel tot rijkswet te traineren? Zouden het de slechte ervaringen van de laatste jaren kunnen zijn, in de pogingen om een rijkswet voor het financieel toezicht op Aruba erdoor te krijgen? Zou dat veroorzaakt hebben dat men nu – te - voorzichtig is geworden met zaken in een rijkswet vorm te geven? We zitten nu midden in de onderhandelingen voor een nieuw kabinet en het zou aan te bevelen zijn als de nieuwe regering duidelijkheid van zaken zou geven met betrekking tot de toezichtwet als rijkswet, die overigens bijna een kopie is van de nu geldende lokale wet. Maar wie gaat wie overtuigen, gezien de tegengestelde posities van de partijen in deze kwestie?